

T.C. KİLİS VALİLİĞİ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

HERKES İÇİN EĞİTİM

SOSYAL UYUMU VE KAPSAYICI EĞİTİMİ GÜÇLENDİRME ÇALIŞTAYI SONUÇ RAPORU

2023 Eğitim
VİZYONU

KILISMEM
KILISMEMARGE

TURKEYUNHCR
KILIS7ARALIKUNIV

MEMKILIS
KILISMEMARGE

REFUGEES
KILIS7ARALIKUNIV

KILISMEM
KILISMEMARGE

UNHCRTURKEY
KILIS7ARALIKUNI

KÜNYE

Kilis İl Millî Eğitim Müdürlüğü Adına

İmtiyaz Sahibi

Mehmet Emin AKKURT

Yayın ve İnceleme Kurulu

Ömer Faruk GÜMÜŞALAN

Bayram Ali YILDIRIM

Halil ÖZKARACA

Hazırlayan

Kilis İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge Birimi

Tasarım

Halil ÖZKARACA

Bayram Ali YILDIRIM

Çalıştay Teknik Ekibi

Muhammed ŞAHİN

Murat KUZHEY

Abdülbaki AKTAŞ

Şule Nur UÇAR KUZHEY

Halil ÖZKARACA

İsmail YENER

İletişim

Kilis İl Millî Eğitim Müdürlüğü

(0348) 813 28 28 (Dahili: 148)

www.kilis.meb.gov.tr

ARALIK 2019

İçindekiler

RECEP SOYTÜRK	5
KİLİS VALİSİ.....	5
MEHMET EMİN AKKURT	6
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRÜ	6
PROF. DR. MUSTAFA KARACOŞKUN	7
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ.....	7
ANDREA INGHAM	8
UNHCR GAZİANTEP	8
1. AÇILIŞTAN KARELER	9
2. ÇALIŞTAY MASALARI	11
1. OKUL ÖNCESİ MASASI	11
1.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	11
2. İLKOKUL MASASI	15
2.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	15
2.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	17
3. ORTAOKUL MASASI RAPORU	19
3.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	19
3.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	20
3.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	21
4. ANADOLU LİSELERİ MASASI RAPORU	22
4.1. EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	22
5. MESLEK VE TEKNİK EĞİTİM MASASI RAPORU	24
5.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	25
5.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	26
5.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	27
5.4 EĞİTİM SONRASI MESLEK EDİNME VE MESLEKİ YETERLİLİK İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	28
6. ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ VE İMAM HATİP ORTAOKULLARI MASASI RAPORU	30
6.1. EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	30
6.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	33

6.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	34
6.4 EĞİTİM SONRASI MESLEK EDİNME VE MESLEKİ YETERLİLİK İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	35
7. FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI RAPORU	36
7.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	36
7.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	38
7.3 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	39
7.4 FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ ALANINDA YAPILACAK ÇALIŞMALAR VE KARŞILAŞILABİLECEK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	40
8. ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI RAPORU	42
8.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	42
9. HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI RAPORU	47
9.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	47
9.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	48
9.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	49
9.4. EĞİTİM SONRASI MESLEK EDİNME VE MESLEKİ YETERLİLİK İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	50
10. YABANCI DİL MASASI RAPORU	51
10.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	51
10.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	52
10.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	53
11. KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI RAPORU	54
11.1 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	54
3. TEŞEKKÜR	58
4. KAPANIŞTAN KARELER	58

RECEP SOYTÜRK

KİLİS VALİSİ

ÖNSÖZ

Eğitim, bir milletin geleceğe emin adımlarla yürümesinin en önemli aracıdır. Bu nedenle ekmek gibi, su gibi temel ihtiyaçtır. "Bir ülkenin geleceği, o ülke insanların göreceği eğitime bağlıdır." der Einstein. Eğitime önem vermeyen toplumlar geri kalmaya mahkûmdur. Çağa ayak uydurabilen, çocuklarını,

gençlerini çağın gerektirdiği eğitimle yetiştiren ülkeler bu yarışta her zaman önde olacaktır. Bu bilinçle mülki yöneticiler olarak bizler eğitime daha fazla önem vermekte, eğitim alanındaki sorunları yerinde tespit edip öncelikli olarak çözmeye çalışmaktayız.

Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı hedefi olarak ortaya konan 2023 vizyonu bütün ülkede büyük bir heyecanla karşılandı. Adeta yurt çapında yeni bir eğitim seferberliği başlamış oldu. Biz de Kilis şehri olarak bu eğitim hamlesinde üzerimize düşeni yapmaktayız. "Herkes için eğitim" anlayışıyla eğitim önündeki engelleri kaldırmak, daha fazla insanın nitelikli eğitime erişimi için tüm imkânlarımızı seferber etmiş durumdayız.

'Eğitim için ayrılan zaman ve kaynak, her zaman daha fazlasıyla geri dönecektir' anlayışıyla bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da eğitime gereken önemi vereceğimizi hatırlatarak, öğretmenlerimizin, velilerimizin ve öğrencilerimizin her zaman yanında olduğumuzu belirtmek isterim.

Recep SOYTÜRK

Kilis Valisi

MEHMET EMİN AKKURT

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRÜ

Değerli meslektaşlarım,

Dünya baş döndürücü bir hızla geliyor ve değişiyor. Bu gelişim ve değişimin getirdiği yeniliklere ayak uydurabilmek, ortaya çıkan sorunlara etkili çözümler üretebilmek gerekmektedir. Bu konuda en büyük görev, şüphesiz biz eğitimcilerimize düşmektedir. Bunun için çözüm odaklı

yaklaşımlara ihtiyacımız olduğu ortadadır. Sürekli sorunları gören, onları gözünde büyüten, çözüm için adım atmayan insanların bu sorunların altında kalacağı açıktır. Öte yandan değişime ve gelişmeye kapalı, düşünmeyen, üretmeyen, hazır tüketen insanlarla da aydınlık bir gelecek inşa edilemeyeceği bir gerçektir. Çağdaş uygarlığa giden yolda Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı vizyonunu ifade eden 2023 hedeflerimize başta siz değerli meslektaşlarım olmak üzere eğitimin bütün paydaşlarının büyük bir şevk ve heyecanla sahip çıktığını görmek ülkemiz ve milletimiz adına umutlu olmamızı sağlıyor.

Toplumlardaki bütün değişim ve dönüşümün öncüleri eğitimciler olmuştur. Ülkemizi daha güzel bir geleceğe taşıyacak olan 2023 vizyonu şüphesiz eğitimcilerin elleriyle gerçekleşecektir. Bu bilinçle İl Millî Eğitim Müdürlüğü olarak ilgili kuruluşların da desteğiyle "herkes için eğitim" sloganıyla yoğun ve verimli bir çalıştay gerçekleştirdik. "Hiçbirimizin aklı hepimizin aklından üstün değildir." anlayışıyla ortak akla ulaşmayı amaçladık. Sorunları tespit ederek makul ve kalıcı çözüm yollarını ortaya koyduk. İnanıyorum ki böyle çalışkan, istekli ve azimli paydaşlarımız olduğu sürece hedeflerimize daha kısa sürede ulaşacağız. Bu vesileyle bu çalışmada emeği geçen tüm öğretmen, yönetici, akademisyen, veli ve öğrencilerimize teşekkür ediyorum.

Mehmet Emin AKKURT

İl Millî Eğitim Müdürü

PROF. DR. MUSTAFA KARACOŞKUN

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ

ÖNSÖZ

Yaşadıkları çağda karşılaştıkları problemler karşısında çözüm geliştirebilen ve bu beceriyi daima diri tutabilen toplumlar, gelişmiş toplumlar olarak nitelenir. Bugünün Türkiye'si bilim, kültür, sanat, teknoloji gibi konularda çok çetin problemlerle yüzleşirken karşılaştığı problemleri çözme becerisini de kendi iç dinamiklerinde taşıdığına da farkında olmalıdır.

Genel ölçekte Türkiye'nin, özeldde Kilis'in karşılaştığı ve organizasyonunu yaparken zorlandığı en büyük millî meselelerden biri şüphesiz "eğitim"dir. Dünyanın hızla değiştiği ve geliştiği bir süreçte Türk millî eğitiminin dünyadaki diğer ülkelerin düzeyinden daha geride kalması elbette ki düşünülemez. Bu bağlamda Türk eğitim sisteminde karşılaşılan problemlere bilimsel çözümler geliştirmek ancak bu tür meseleleri bilimsel bir düzlemde konuşup tartışabilmekle mümkündür.

2004 yılından beri bünyesinde Muallim Rifat Eğitim Fakültesi ile Türk millî eğitime öğretmen yetiştirerek katkıda bulunmaktadır. Bu birikimin sahada karşılığını bulması adına Kilis Milli Eğitim Müdürlüğü ve Kilis 7 Aralık Üniversitesinin ortak düzenlediği çalıştayın oldukça önemli bir işlevi olacağını söylemek mümkündür. Bu açıdan bakıldığında Muallim Rifat Eğitim Fakültesinin akademik birikimi ve alanındaki uzman akademisyenlerin tecrübeleri, eğitim açısından karşılaşılan zorlukları çözme konusunda oldukça kıymetlidir. Bu birikimi Kilis'in ve millî eğitimin hizmetine sunmak, Muallim Rifat Eğitim Fakültesi ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi adına görevini yerine getirmiş olmanın gereğidir.

Çalıştay boyunca hâlihazırdaki problemlere çözüm üretme gayreti ile değerli katkılar sunan başta Muallim Rifat Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. M. Ruhat Yaşar ve Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Fatih Bektaş olmak üzere tüm akademisyenlere teşekkür ediyorum.

Çalıştayın düzenlenmesi konusunda desteğini esirgemeyen Kilis Milli Eğitim Müdürü Sayın M. Emin Akkurt ve onun şahsında tüm yönetici ve öğretmenlere samimi şükranlarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Mustafa KARACOŞKUN

Kilis 7 Aralık Üniversitesi Rektörü

ANDREA INGHAM

UNHCR GAZİANTEP

ÖNSÖZ

Eğitim, çocukları risklerden koruduğu için çok önemlidir; üretken, doyurucu ve bağımsız bir yaşam sürmeleri için onlara bilgi ve beceriler vererek çocukları güçlendirir; ve eğitim, çocukları aydınlatır, kendilerini ve çevrelerindeki dünyayı öğrenmelerini sağlar.

Mültecilerle İlgili Küresel İlkeler Sözleşmesi ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Gündemi doğrultusunda, BMMYK, tüm mültecilerin kapsayıcı ve kaliteli eğitim alabilmeleri için koşulları, ortaklıkları, işbirliğini ve yaklaşımları geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu Küresel Yaklaşım, mültecilerin mümkün olan her yerde ulusal eğitim sistemlerine tam olarak entegre olmalarını ve yerlerinden olma ve yaşamlarının geri kalanından ömür boyu öğrenme fırsatlarıyla desteklenmelerini sağlar.

Milli Eğitim Bakanlığı, acil durum müdahalesinden çocukların ve gençlerin milli

eğitim sistemine dahil edilmesine, her seviyede ve adaptasyon dersleri ve hızlandırılmış öğrenme programları gibi birçok destek mekanizmasına geçişi sağlamıştır. Ancak, bildiğimiz gibi, bazı engeller var.

Engellerin ve zorlukların üstesinden gelmek, UNICEF gibi bugün burada temsil edilen diğer kurumlar ile hükümet arasında yakın koordinasyon ve işbirliği gerektirir. Örneğin, eğitimin ekonomik engellerini ele almak, okul çocukları, gençler ve gençlerden en fazla risk alanların tespitini teşvik etmek ve okula geçişini ve tamamlanmasını kolaylaştırmak için birlikte çalışmak.

BMMYK çocuk işçiliği, çocuk evliliği gibi koruma konularını ele almayı ve en fazla risk altındaki çocukları ve aileleri belirlemeyi amaçlamaktadır.

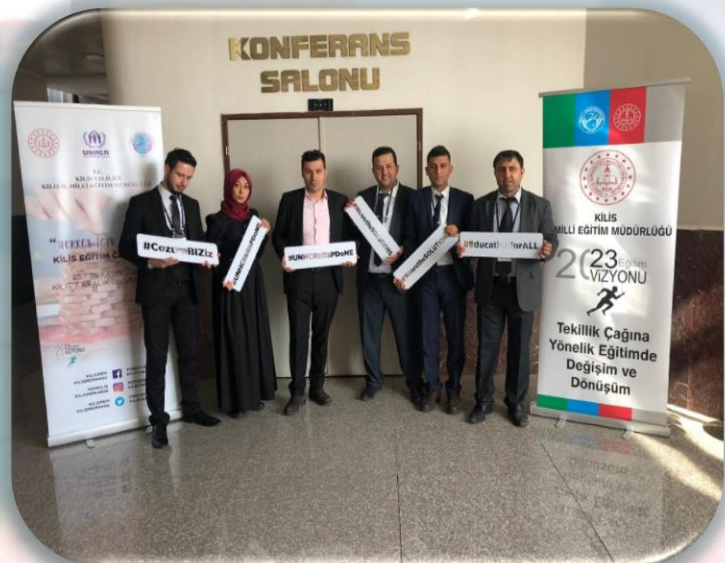
Kilis'te bu kadar çok sayıda mültecinin varlığının Kamu Kurumlarına verdiği ve BMMYK'nın bu kurumları destekleme taahhüdünü yeniden teyit etmek istediği baskısının da farkındayız.

Bugün Kilis'ten daha fazla başarı öyküsü sağlamak için bir araya geldik. Bunlar bireysel kararlılık, ailelerin desteği, yerel topluluk, öğretmenler ve yerel otoriteler sayesinde mümkün olmaktadır.

Teşekkür ederim.

1.AÇILIŞTAN KARELER

2.ÇALIŞTAY MASALARI

1. OKUL ÖNCESİ MASASI

1	İBRAHİM YAĞCI	ŞUBE MÜDÜRÜ	OKUL ÖNCESİ MASASI
2	MEHMET KAFAT	OKUL MÜDÜRÜ	OKUL ÖNCESİ MASASI
3	İSMAİL ÖZTÜRK	ÖĞRENCİ VELİSİ	OKUL ÖNCESİ MASASI
4	MÜRSEL GÜLER	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ	OKUL ÖNCESİ MASASI
5	YAĞMUR EZGİ AKÇA	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ	OKUL ÖNCESİ MASASI
6	AYTEN ERENDOR	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ	OKUL ÖNCESİ MASASI
7	DR. ÖĞRETİM ÜYESİ HALİL UZUN	AKADEMİSYEN	OKUL ÖNCESİ MASASI
8	BETÜL ARABACIOĞLU	OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENİ	OKUL ÖNCESİ MASASI
9	AHMET SELİM DAŞÇI	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	OKUL ÖNCESİ MASASI
10	İLHAN GÜLER	STK TEMSİLCİSİ/TÜRK EĞİTİM SEN	OKUL ÖNCESİ MASASI
11	BETÜL RİFAİOĞLU	UNHCR	OKUL ÖNCESİ MASASI

1.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1.1.1. SORUNLAR

1)Eğitim ortamları ile ilgili sorunlar:

- ✓ Mevcut sınıfların azlığı ve sınıfların kalabalık olması
- ✓ Oyun alanları eksikliği
- ✓ Eğitim odaklı materyal eksikliği
- ✓ Okul öncesinde teknolojik altyapının yetersiz olması
- ✓ İkili eğitimin yoğun olması
- ✓ Alt sosyo-ekonomik bölgelerdeki okulların temizlik ve güvenlik problemi

2)İdareci ve Öğretmenlerin Karşılaştıkları Problemler

- ✓ Yardımcı personel eksikliği
- ✓ Uygulama öğrencileri ile ilgili karşılaşılan problemler
- ✓ İlgil, yetenek ve mizaç belirlemeye yönelik öğretmenlerin yetkin olmaması
- ✓ Okul öncesi öğretmenlerin özlük hakları ile ilgili sorunlar
- ✓ Okul öncesi eğitim programının uygulanması konusundaki problemler

3)Aile eğitimi ve aile katılımı ile ilgili sorunlar

- ✓ Okul idaresi ve öğretmenlere karşı duyulan güven eksikliği
- ✓ Çocuk ve ailenin okuldan ve öğretmenlerden beklentisi

1.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Okullar oyun alanlarının geliştirilmesi için projeler ve düzenlemeler yapabilir yerel yönetim ve STK'lardan destek alınması düşünülebilir.
- ✓ Eğitim materyalleri konusunda üniversiteden (materyal geliştirme dersinde üretilen materyallerin paylaşılması), yerel yönetim ve STK'lardan destek alınması planlanabilir.
- ✓ Okul idarelerinin yerel yönetim ve STK'larla iş birliği yapması önerilir.

İL:

- ✓ Okul öncesi eğitim ihtiyacı olan alanların belirlenmesi ve bakanlığa bildirilmesi düşünülebilir.
- ✓ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan mobilya dekorasyon bölümü ile iş birliği yapılması düşünülebilir.
- ✓ Genel bütçeden gelen ödeneğin öncelikli olarak okul öncesi eğitim kurumlarının temizlik ve güvenlik işlemlerinde kullanılması düşünülebilir.
- ✓ İŞKUR ve Milli Eğitim Müdürlüğü arasında yapılan iş birliği ve istihdam içerikli projelerde okul öncesi yardımcı personel sorunu öncelikli olarak giderilebilir.
- ✓ Uygulama öğrencilerinin okullara dağıtımında okul çeşitliliğinin dikkate alınması ve okullarda yoğunluk yaşanmaması için üniversitenin ilgili bölümlerinden ve liselerden uygulamaya gelen öğrencilerin farklı günlerde farklı okullarda uygulama yapması ile ilgili planlamalar yapılabilir.
- ✓ Okul öncesi öğretmenlerinin program yeterliliklerinin artırılması amacıyla öğretmenlerin eğitilmesi amacıyla mahalli hizmet içi eğitim programları düzenlenebilir.
- ✓ Velilerin olduğu gibi kabul edilmesi, velilerin çocuklarına ilişkin çocuklarının ilgi ve yeteneklerine uymayan aşırı beklentileri ve okul öncesi eğitim amaç ve görevlerine girmeyen beklentiler (okuma-yazma öğretimi vb.), çocuklar farklı oyun ortamları bekliyor ekrandan uzaklaşıp akrana yaklaşma ihtiyacı, değerler eğitimi uygulamalarının artırılması, bağımsız düşünme becerileri gibi becerilere yönelik RAM, okul rehberlik servislerinin etkin kullanımı ve bu sorunlara yönelik programlar oluşturulması düşünülebilir.
- ✓ Bilinçlendirme çalışmaları yapılması, broşür, dergi dağıtılması, rehberlik servisinin etkili kullanımı, aile eğitim çalışmaları, aşırı koruyucu ailelerin sayısında yaşanan artış ile ilgili "Ebeveyn Tutumları ve Çocuğa Etkileri" hakkında ailelerin bilinçlendirilmesi, Başta Suriyeli annelere olmak üzere Türkçe eğitimi sağlanması, ebeveynin okul öncesi öğretmenlerini bakıcı olarak görmesi, Okul Öncesi Eğitim kurumuna gelmeden önce öncelikle yeni evli çiftlere olmak üzere anne-baba eğitimlerinin verilmesi, Belediye ve Halk Eğitim Merkezlerinde anne-baba eğitim programlarının uygulanması, okul öncesi eğitim hakkındaki ailelerin yanlış algıları ve beklentilerinin giderilmesi RAM, okul rehberlik servisleri, okul idareleri ve Milli Eğitim Müdürlüğü arasında iş birliği yapılarak çözümlenmesi düşünülebilir.
- ✓ Öğretmenlerin özel eğitim öğrencilerine yönelik olumlu bakış açısı kazanmalarının sağlanması ve bilgi eksikliklerinin giderilmesi, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin erken tanılamaya yapılarak eğitim sürecine dahil edilmesi, eğitimde bütünleştirici kaynaştırma uygulamalarının yaygınlaştırılması, okul öncesi öğretmenlerine özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin eğitimi konusunda mahalli hizmet içi eğitim verilmesi düşünülebilir.
- ✓ Öğretmenlerin eğitim sürecinde gerekli olmadıkça tercüman kullanmaması, Türkçe Öğretim Merkezlerinin yaygınlaştırılması, Türkçe öğretiminin bir asimilasyon değil ihtiyaç olduğu bilincinin ailelere yansıtılması, , öğretmenlerin bu alanda niteliklerinin artırılması il farklılığının ayrıştırıcı değil birleştirici özellik olarak kullanılması, yerel yönetimlerin desteği ile Suriyeli bireylerin çoğunlukta ikamet ettiği bölgelerin sadeleştirilmesi, mültecilerle ilgili seminer ve bilgilendirmelerin yapılması düşünülebilir.

BAKANLIK:

- ✓ Yeni okullar ve dersliklerin yapılması planlanabilir.
- ✓ El Ele dergisinin içeriğinin zenginleştirilmesi ve sayısının artırılması,
- ✓ Okul öncesi eğitimde kullanılan materyallerin nitelik ve niceliğinin artırılması,
- ✓ Alt sosyo-ekonomik okul çevrelerine materyal desteğinin yapılması, düşünülebilir.
- ✓ Okul öncesi eğitim kurumlarının teknolojik altyapısında iyileştirmelere gidilmesi düşünülebilir. (akıllı tahta, eğitim içerikli yazılım programları, internet altyapısı vb.)
- ✓ İl ve ilçe bazında yeni okul ve derslikler inşa edilerek eğitime kazandırılıp ikili eğitimden tekli eğitime geçilmesi düşünülebilir.
- ✓ Yardımcı personel kadrosu alımında öncelik okul öncesine verilebilir.
- ✓ İlgi, yetenek ve mizacı belirlemeye yönelik öğretmen yeterliklerinin artırılması için mahalli ve merkezi hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi düşünülebilir. Çevrenin fırsatlarını veya seçeneklerinin eğitim-öğretim sürecinde kullanılması amacıyla Üniversite, Yerel Yönetimler, STK'lar ,Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliğinin geliştirilmesi düşünülebilir.
- ✓ Özlük hakları konusunda iyileştirmeler yapılması ,öğretmenlerin teneffüs ihtiyaçları ile ilgili sorunların giderilmesi, sözleşmeli öğretmenlerin özlük haklarındaki eksiklerin giderilmesi düşünülebilir.
- ✓ Okul öncesi öğretmenlerinin program yeterliliklerinin artırılması amacıyla öğretmenlerin eğitilmesi, hizmet öncesinde teori ve uygulamanın paralel gitmesi, , sınıf dışı eğitim ortamlarının artırılması, çocuğun yaşadığı yerde yaşayan zanaatkarların okula getirilmesi veya öğrencilerin işyerlerine götürülmesi, aile katılımı etkinliklerinin artırılması, yaparak yaşayarak öğrenme merkezli etkinliklerin artırılması, öğretmenin etkinlik üretme yeterliğinin artırılması düşünülebilir. Okul öncesi öğretmenlerinin çocuk eğitimi konusunda proje üretmeleri için ödüllendirici mekanizmaların oluşturulması düşünülebilir. (başarı belgesi, hizmet puanı vb.)
- ✓ Suriyeli nüfusun Türk nüfustan fazla olduğu Kilis ilinde isteğe bağlı iskan politikasının uygulaması, entegrasyonu sadece eğitimde değil sosyal yaşamda ve hayatın her alanında çoklu boyutta yer alması, Suriyeli veriler ile Türk velilerin kaynaştırılması, Suriyeli bireylere kendi dokusuna ve hedef grubuna uygun sürecin içine dahil edilmesi, sosyal ve kültürel etkinliklerin artırılması, yemek yarışması, resim yarışması, atletizm ve spor müsabakaları gibi faaliyetler düzenlenmesi, mevcut sorunu fırsata çevirmenin yollarının oluşturulması, yaz anaokullarında çocuklara Türkçe eğitimi verilmesi, okul öncesine başlayacak öğrencilerin yaz döneminde Türkçe hazırlık entegrasyon sürecine alınması, Türkçe öğretiminde alan uzmanı öğretmenlerin ve sınıf öğretmeni kökenli öğretmenlerin istihdamı, okul öncesi öğretmenlerin entegrasyon sürecinde yabancı öğrenciler ve Türkçe öğretimi hakkında hizmet içi eğitime alınması düşünülebilir.
- ✓ PDR hizmetleri bölümüne alan dışı atamaların yapılmaması, okul öncesi eğitim kurumları önleyici çalışmalar açısından rehberlik hizmetlerine en çok ihtiyaç duyulan kademedir. Okul öncesinde görev alacak öğretmenlerin çocuk psikolojisi alanında yüksek lisans yapması düşünülebilir.

1.1.3. DİĞER ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Yaratıcı drama eğitimlerinin öğretmenlere verilmesi düşünülebilir.
- ✓ Okul öncesi eğitim programındaki değerlendirme boyutuna ilişkin öğretmen yeterliklerinin artırılması düşünülebilir.
- ✓ Hizmet öncesinde okul öncesi eğitim programına yönelik ders içeriklerinin artırılması düşünülebilir.
- ✓ Yerel yönetimlerin okul öncesinde ailelere destekleyici konferans, seminer, projelere destek vermesi düşünülebilir.
- ✓ "Haftanın çocuğu" adı altında çocuklara etkinlikleri cazip hale getirmek, okul öncesinde aile faktörünün önemi üzerine söyleşi, panel ve bilgilendirici çalışmaların yapılması düşünülebilir.
- ✓ Belediyede "evlilik ve anne baba okulu" adı altında eğitimlerin verilmesi, okulların kayıt sürecinde ailelere sözleşme imzalatılarak aile eğitimi çalışmalarına katılacakları hakkında yazılı beyan almaları düşünülebilir.
- ✓ Çocuğun gelişimsel durumu hakkında velilerin bilgilendirilmesi ve rehberlik hizmetleri komisyonunca veliye aktarılması düşünülebilir.

- ✓ Rehberlik Araştırma Merkezi ve okul öncesi eğitim kurumları arasında işbirliğinin artırılması, birlikte proje yapmaları etkinliklerde rehber öğretmenlerinin kullanımı düşünülebilir.
- ✓ Okul öncesi eğitim kurumlarına beslenme saati adı altında (kuru üzüm, süt, fındık, yumurta, yer fıstığı, Antep fıstığı, badem vb.) çocuğun zihinsel, bedensel gelişimine katkı sağlayacak ürünlerin ücretsiz verilmesi düşünülebilir.

2. İLKOKUL MASASI

1	NEVZAT YILDIRIM	ŞUBE MÜDÜRÜ	İLKOKUL MASASI
2	MUHİDDİN YILMAZ	OKUL MÜDÜRÜ	İLKOKUL MASASI
3	RAMAZAN VİCDAN	SINIF ÖĞRETMENİ	İLKOKUL MASASI
4	MELTEM USLU	SINIF ÖĞRETMENİ	İLKOKUL MASASI
5	LEYLA KAYA	SINIF ÖĞRETMENİ	İLKOKUL MASASI
6	MUSTAFA VURUR	EĞİTİM-BİR SEN/ STK TEMSİLCİSİ	İLKOKUL MASASI
7	AR. GÖR. DURMUŞ BURAK	AKADEMİSYEN	İLKOKUL MASASI
8	CANAN AK	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ	İLKOKUL MASASI
9	EMRAH ŞEKER	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	İLKOKUL MASASI
10	FATMA BÖLÜK	ÖĞRENCİ VELİSİ	İLKOKUL MASASI
1	NEVZAT YILDIRIM	ŞUBE MÜDÜRÜ	İLKOKUL MASASI
2	MUHİDDİN YILMAZ	OKUL MÜDÜRÜ	İLKOKUL MASASI
3	RAMAZAN VİCDAN	SINIF ÖĞRETMENİ	İLKOKUL MASASI
4	MELTEM USLU	SINIF ÖĞRETMENİ	İLKOKUL MASASI
5	LEYLA KAYA	SINIF ÖĞRETMENİ	İLKOKUL MASASI
6	MUSTAFA VURUR	EĞİTİM-BİR SEN/ STK TEMSİLCİSİ	İLKOKUL MASASI
7	AR. GÖR. DURMUŞ BURAK	AKADEMİSYEN	İLKOKUL MASASI
8	CANAN AK	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ	İLKOKUL MASASI
9	EMRAH ŞEKER	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	İLKOKUL MASASI
10	FATMA BÖLÜK	ÖĞRENCİ VELİSİ	İLKOKUL MASASI

2.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

2.1.1. SORUNLAR

1) Genel öğrenci sorunları:

- ✓ Okuduğunu anlamada yaşanan sıkıntılar
- ✓ Ses temelli öğretimde yaşanan sorunlar
- ✓ Yaş sınırının göz ardı edilmesi (İlkokul yaşı)
- ✓ Eğitim öğretim yılı başladıktan sonra okula nakil öğrenci gelmesi
- ✓ Müfredatların ağır olması
- ✓ Ders kitaplarının içeriklerinin yetersiz olması
- ✓ Programların uygulanabilirliğinin bölgesel anlamdaki sıkıntısı
- ✓ İlkokul düzeyinde akademik başarısını yükseltilmesi beklentisi

- ✓ Akademik başarı beklentisinin sosyal kültürel gelişimlerinin önüne geçmesi
- ✓ Öğretmenin teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek eğitimle birleştirememesi

2) İlkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP):

- ✓ Sınav güçlüğünün ve ayırt ediciliğinin yetersiz görülmesi
- ✓ İYEP iş ve işlemlerinin oluşturduğu iş yükü
- ✓ Öğretmene ve okul idaresine verilen ek dersin yetersiz görülmesi

3) Suriyeli öğrenci sorunları:

- ✓ Türk velilerin suriyeli öğrencilerin sayısından dolayı okullara karşı olumsuz tavrı
- ✓ Karma sınıflarda ve suriyeli öğrencilerin olduğu sınıflarda yaşanan dil problemleri
- ✓ Karma sınıflarda öğretmenin pedagojik destek ihtiyacı
- ✓ Suriyeli öğrencilerin orantısız dağılımı
- ✓ Kamplardaki ilkokullarda taşınmalı eğitimin devam etmesinden dolayı velilerle iletişim yetersizliği
- ✓ Kamplardaki öğrencilerin dil probleminden dolayı iletişim yetersizliği
- ✓ Suriyeli öğrencilerin devamsızlığı
- ✓ Kamplarda eğitim alanlar için taşınmalı eğitim
- ✓ Çocuk işçiliğinin önüne geçecek tedbirler alınması
- ✓ Okula uyum ve devam konusunda velilerin bilinçlendirilmesi

4) Birleştirilmiş sınıf sorunu:

- ✓ Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenler fazla iş yüküne sahip olması
- ✓ Okulunun bulunduğu yere ulaşım imkanının zorluğu
- ✓ Deneyimsiz olarak köy okulunda çalışmanın zorlukları
- ✓ Yükseköğretimde birleştirilmiş sınıflarda görev yapacak öğretmenlerin yetersiz donatılması
- ✓ Kurum ve kuruluşların desteğinin yetersiz olması
- ✓ Birleştirilmiş sınıflardaki öğretmenin sosyal anlamda yalnızlığı
- ✓ Öğretmenin meslek gelişimi açısından körelmesi
- ✓ Sosyal etkinlikler için kaynak yetersizliği
- ✓ Hizmet içi eğitimlerin yetersizliği
- ✓ Birleştirilmiş sınıflarda sınıf düzeyleri arasında akran zorbalığı olma olasılığı
- ✓ Bölgesel farklılıkların göz ardı edilmesi

5) Veli beklentisi ve okul-veli işbirliği:

- ✓ Öğrencinin okuma yazma öğrenmesini dört işlem öğrenmesini bekliyor.
- ✓ İnfomal beklentiler(Öğrencinin ilaçlarını kullanması vs)
- ✓ Akademik başarı
- ✓ Maddi yardım beklentisi
- ✓ Veliler öğrencilere karşı ya çok ilgisiz ya da çok ilgili davranıyor
- ✓ Velilerin ve sistemin çocukların akademik başarısından beklentileri
- ✓ Verilen ödevlerin veli tarafından kontrol edilmemesi
- ✓ Velilerin öğrencilere karşı bilinçsiz olması ve ilgisiz davranması

6) Okulların fiziki durumu:

- ✓ Dersliklerin yetersizliği
- ✓ Okul alt yapılarının yetersiz olması
- ✓ Güvenlik eksiklikleri
- ✓ Teknolojik ekipmanların eksikliği
- ✓ Okulların donanımsal yetersiz olması
- ✓ Okulların, dersliklerin yetersizliği
- ✓ Sınıfların kalabalık olması

2.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Öneri: Bu velilere ulaşım kolaylığı sağlanması, toplantının merkezdeki okulların konferans salonunda yapılması
- ✓ Öneri: Durumu kötü olan öğrencinin tespit edilip yardımın gizli yapılması
- ✓ Öneri: Öğretmen ve idare tutarlı davranmalı.
- ✓ Öneri: Buldukları bölge göz önünde bulundurularak var olan beslenme eksikliklerinin giderilmesi ve zeka gelişimlerinin tamamlanması konusunda iyi bir yönlendirme beslenme desteklenmeli.
- ✓ Öneri: Öğrencinin devam-takip işleri mutlaka aksatılmadan yapılmalı, derste olması gereken süre içinde okulda tutulmalarına azami özen gösterilmeli.
- ✓ Öneri: Ders çalışma, ders dışı etkinlik ve sosyal ortam sürelerinin bir plan dahilinde yürütülmesi konusunda bilinçlendirme çalışmaları yapılmalı.

KURUM:

- ✓ Öneri: İYEP kurslarının okul idarecileri tarafından verilebilmesi
- ✓ Öneri: Farkındalık oluşturmak adına eğitimler düzenlenebilir. Sosyal etkinlikler temelinde veliler bilgilendirilebilir.
- ✓ Öneri: Öğretmenlere pedagojik destek sağlayacak uzmanlardan destek alınması
- ✓ Öneri: Dezavantajlı gruplara, oluşan eğitim farkını kapatacak kurslar açılması
- ✓ Öneri: İYEP öğrenci seçiminin okul idaresi ve öğretmenlerine bırakılması
- ✓ Öneri: Öğretmenin kendini yenileyebilmesine olanak sağlanmalı. Hizmet içi eğitimlerin sıklaştırılarak ve ciddiyetle üzerinde durularak mesleki gelişimlerine olanak sağlanmalı.

BAKANLIK:

- ✓ Öneri: Okul sayılarının artırılması
- ✓ Öneri: Okul sayılarının artırılıp taşınmalı eğitimin kaldırılması
- ✓ Öneri: Suriyeli gönüllü eğitimcilerden sınıflarda destekleyici olarak yardım alınması
- ✓ Öneri: Modüllerin sadeleştirilip daha kullanışlı hale getirilmesi
- ✓ Öneri: Teknolojik gelişmeleri takip eden hizmet içi eğitimler
- ✓ Öneri: Okullarımızda görev yapan öğretmenlerin buldukları ortamı benimsememeleri, yabancı öğretmenlerin bir an önce buldukları yerden kurtulma isteklerinin önüne geçebilmek için özendirme çalışmaları yapılması
- ✓ Öneri: Eğitim materyallerinin okullarda eksik olması başarıyı olumsuz yönde etkilemektedir. Bu yüzden acilen bu konuda kaynak sağlanmalı ve okullardaki eğitim materyalleri tam olarak karşılanmalıdır.
- ✓ Öneri: Okul bölgelerinde mutlaka öğretmen lojmanları yapılmalıdır. Bu sayede öğretmen ve idareci çalıştığı bölgenin insanları ve sorunları daha yakından tanır ve gerekli önlemleri alır.
- ✓ Öneri: Taşınmalı eğitim bölgede en büyük sorun olup eğitim sistemimizin kanayan bir yarasıdır. 6 yaşındaki bir öğrenciyi ağır kış koşullarında sabahın 6'sında uyukulu vaziyette alıp birkaç saatlik yorucu bir yolculuktan sonra verilecek eğitim anlamsızdır. Bunun için taşınmalı eğitim yerine hem köy okulları mutlaka açık buldurulmalı hem de ihtiyaç halinde YİBO'ların (Yatılı İlköğretim Bölge Okulları) yaygınlaştırılması daha kalıcı bir çözüm üretir.
- ✓ Öneri: Bölgede bulunan idareci ve öğretmenler büyük bir denetim baskısı yaşamakta ve senede bir kez yapılan müfettiş denetim ve ziyaretleri öğretmene ve idareciye büyük stres yaşatmaktadır. Müfettişler ve kurum yöneticileri denetimden çok rehberlik etmeye özen göstermelidir.

2.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

2.2.1 SORUNLAR

- ✓ Okula kayıtlı olan ama devamsız öğrenciler;
- ✓ Kalıcı sağlık problemlerinden dolayı devamsızlık

- ✓ Kırsal kesimlerde de tarımsal ve hayvansal faaliyetlerden dolayı devamsızlık

2.2.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

İL:

- ✓ Öneri: RAM'a yönlendirilmeli öğrenci. Velilerin evde eğitim konusunda bilgilendirilmesi
- ✓ Öneri: Tarım işçilerinin mevsimlik gittikleri okulda çocuklarının devamlarının sağlanması.

BAKANLIK:

- ✓ Öneri: Velilere ikamet adresinde iş imkânının sağlanması.
- ✓ Öneri: Tarımda çocukların iş gücüne katkısının olduğu bilinmekte olup, çocuklar eğitim ortamından zamansız alındığından ders eksikleri oluşmakta, bunun için velilere bunun sakıncaları anlatılmalı ve çocukların ders zamanlarında mutlaka eğitim ortamında bulunmalarına olanak sağlayacak önlemler alınmalı.

3. ORTAOKUL MASASI RAPORU

1	COŞKUN ZENCİRCİ	ŞUBE MÜDÜRÜ	ORTAOKUL MASASI
2	ZEYNEP KEVSER DAĞLI	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ	ORTAOKUL MASASI
3	FİLİZ PEHLİVAN	BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ ÖĞRETMENİ	ORTAOKUL MASASI
4	FATMA DURMUŞ	FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENİ	ORTAOKUL MASASI
5	KEZİBAN İPEK GENÇARSLAN	TÜRKÇE ÖĞRETMENİ	ORTAOKUL MASASI
6	GAMZE YILDIZ	MATEMATİK ÖĞRETMENİ	ORTAOKUL MASASI
7	VEHBİ ÖZTÜRK	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ	ORTAOKUL MASASI
8	MUSTAFA CANBAL	OKUL MÜDÜRÜ	ORTAOKUL MASASI
9	SEHER YEL	PSİKOLOJİK DANIŞMAN	ORTAOKUL MASASI
10	REVA HASSANO	ÖĞRENCİ	ORTAOKUL MASASI
11	LİVİZE TİRYAKİ	ÖĞRENCİ	ORTAOKUL MASASI
12	KEVSER ÇATALDERE	FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENİ	ORTAOKUL MASASI
13	ZEKİ ALTUNÖZ	ASAM	ORTAOKUL MASASI
14	DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ESRA SARAÇ	AKADEMİSYEN	ORTAOKUL MASASI

3.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

3.1.1 SORUNLAR

Genel öğrenci sorunları:

- ✓ Okul fiziki kapasitelerinin ve niteliklerinin yetersiz olması
- ✓ Mülteci öğrenci sayısının artması ile ilimizde okul sayısının yetersiz kalması
- ✓ Mülteci öğrencilerin biyolojik yaşı ile kimlik yaşı arasındaki farktan dolayı okula kayıtlarının sorun olması
- ✓ Mülteci öğrencilerin ve ailelerinin sık adres değişikliği sebebiyle okula devamlarının takip edilememesi
- ✓ Türk ve mülteci öğrenciler arasında gruplaşmalar, fiziksel-psikolojik şiddet olaylarının yaşanması
- ✓ Mülteci öğrencilerin dil sorunları nedeniyle öğrencilerin okula sosyal ve akademik olarak uyum sağlayamaması

3.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Okullarda aktif olarak kullanılmayan bölümlerin sınıflara dönüştürülmesi
- ✓ İlimizde mülteci öğrenci sayısının çok olduğu okullarda emniyet görevlilerinin giriş-çıkış saatlerinde görevlendirilmesi
- ✓ Okullarda Türk ve mülteci öğrencilerin aynı takımlarda yer aldığı sportif ve sosyal etkinliklerin düzenlenmesinin sağlanması
- ✓ Okul bahçelerinde geleneksel oyun alanlarının oluşturulması

KURUM:

- ✓ İl Göç İdaresi ile okullar arasında koordinasyonun sağlanarak kimliklerdeki doğum tarihi yanlışlıklarının düzeltilmesi (c)
- ✓ İl Göç İdaresi, Nüfus Müdürlükleri ve muhtarlıklar arasında işbirliği ile öğrenci ve ailenin takibinin yapılması (d)
- ✓ Nüfus Müdürlüklerinde ikamet iş ve işlemlerinin kısaltılması (d)
- ✓ Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılarak ailelere ve öğrencilere akran zorbalığı eğitiminin verilmesi
- ✓ • Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içinde çalışılarak yetişkinler için dil kurslarının sayısının artırılması (f) • Türk ve mülteci ailelerin birbirlerine karşı önyargılarının giderilmesine yönelik eğitici seminerlerin düzenlenmesi, uyum etkinliklerinin yapılması (e)

İL:

- ✓ İl genelinde okulların fiziki kapasiteleri ile öğrenci sayıları arasındaki dengenin gözetilerek öğrenci dağılımının yapılması (b)
- ✓ Hayırsever vatandaşların yeni okul yaptırmaları için valiliklerce teşvik edilmeleri ve gerekli kolaylıkların sağlanması (b)
- ✓ Türk ve mülteci ailelerin birbirlerine karşı önyargılarının giderilmesine yönelik eğitici seminerlerin düzenlenmesi, uyum etkinliklerinin yapılması (e)

BAKANLIK:

- ✓ İhtiyacı karşılayacak şekilde yeni okulların yapılması (b)
- ✓ Uyum sınıflarının dil sorunu çözülünceye kadar devam edilmesi (f)
- ✓ Okul bahçelerinde öğrencilerin dinlenip paylaşım sağlayabilecekleri alanlarının sağlanması, yeşil okul projesine katılan okulların sayısının artırılması (a)
- ✓ Yenilenen programlarda vurgulanan girişimcilik becerileri paralelinde fen, matematik sınıflarının ve uygulama atölyelerinin oluşturulması

3.1.3 DİĞER ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Okullarda görsel sanatlar, müzik, rehberlik, beden eğitimi, bilişim teknolojileri branşlarındaki öğretmen atamalarının artırılarak okullardaki eksikliklerin tamamlanması
- ✓ İngilizce derslerinde öğrenilenlerin pekiştirilmesi ve İngilizce konuşma pratiği yapılması için konuşma kulüpleri oluşturulması

3.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENİCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

3.2.1 SORUNLAR

- ✓ Özellikle mülteci kız öğrencilerin erken evlilikleri nedeniyle okula devamlarının sağlanamaması
- ✓ Çocuk işçiliği sebebiyle çocukların okula sürekliliğinin sağlanamaması
- ✓ Ergenlik dönemi nedeniyle fiziksel ve psikolojik değişim yaşayan öğrencilerin devamsızlık sorunları

3.2.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Sürekli devamsız olan öğrencilerin okula devamının sağlanması için ev ziyaret komisyonları kurulması (a, b, c)

KURUM:

- ✓ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından okuldaki velilere yönelik erken evlilik eğitimlerin yaygınlaştırılması (a)

- ✓ Sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapılarak mülteci ailelerden rol modeller belirlenerek onlara eğitici eğitimlerinin verilmesi (a)
- ✓ 18 yaşından küçük çocukların çalıştırıldığı tespit edilen işyeri sahiplerine, kanunlarda yer alan yaptırımların ilgili kurumlarca uygulanması (b)

İL:

- ✓ Ergenlik dönemine uyum ile ilgili ailelere eğitici seminerler verilmesi. (c)

BAKANLIK:

- ✓ Mevsimlik işçi olarak çalışması engellenemeyen öğrenciler için yaz okulları ya da hızlandırılmış öğretim programları uygulanması (b)
- ✓ Gelir seviyesi belli bir ekonomik düzeyin altında olan ailelere, okula devam eden her öğrenci için günlük belli bir ücret ödenmesi. (b)

3.2.3 DİĞER ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Haftada bir gün kulüp derslerinin yapılması
- ✓ Son sınıfta seçmeli derslerin olmaması
- ✓ Yenilenen öğretim programları ile ilgili öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilmesi
- ✓ Yenilenen öğretim programlarının uygulanmasında fırsat eşitliği sağlanması için araç-gereç eksikliklerinin giderilmesi
- ✓ Ailelere yönelik değerler eğitimi etkinliklerinin düzenlenmesi

3.3.EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

3.3.1 SORUNLAR

- ✓ Mülteci çocukların savaş nedeniyle hiç eğitim almamış olmaları

3.3.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

KURUM:

- ✓ Halk Eğitim Merkezlerinde yapılan hızlandırılmış eğitim projeleri (HEP) sayısının artırılması

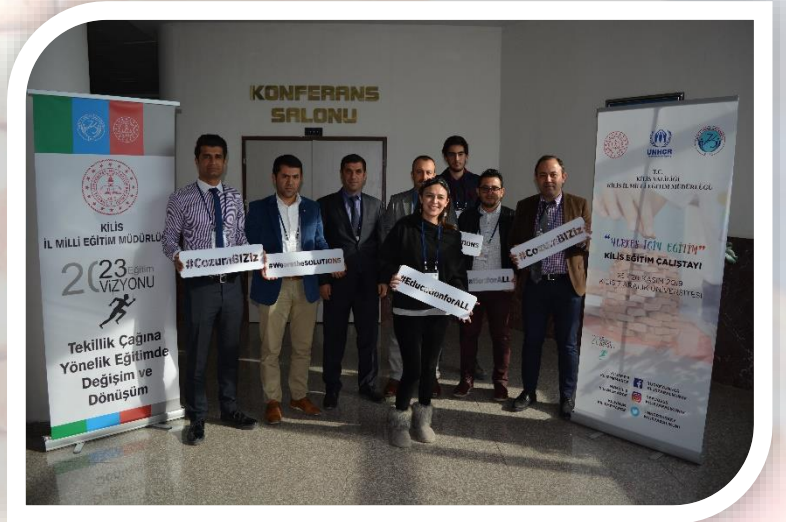
4. ANADOLU LİSELERİ MASASI RAPORU

1	MEHMET CANARSLAN	ŞUBE MÜDÜRÜ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
2	BURAK YILDIRIM	FİZİK ÖĞRETMENİ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
3	ABDULKADİR DEMİRBİLEK	MATEMATİK ÖĞRETMENİ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
4	İSMAİL KUŞOĞULLARI	COĞRAFYA ÖĞRETMENİ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
5	HASİBE KOÇ	KİMYA ÖĞRETMENİ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
6	FARUK AZİZ TEZGİN	BİYOLOJİ ÖĞRETMENİ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
7	VAKIF DOKUMACI	PSİKOLOJİK DANIŞMAN	ANADOLU LİSELERİ MASASI
8	ALİ KALLI	OKUL MÜDÜRÜ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
9	DR. ÖĞRETİM ÜYESİ YAKUP ALAN	AKADEMİSYEN	ANADOLU LİSELERİ MASASI
10	AYSUN NUR	IOM /STK TEMSİLCİSİ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
11	AYHAN SUTAŞIR	BİLİŞİM TEKNOLOJİSİ ÖĞRETMENİ	ANADOLU LİSELERİ MASASI
12	FATİH ALAKUŞ	IOM/ STK TEMSİLCİSİ	ANADOLU LİSELERİ MASASI

4.1. EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

4.1.1. SORUNLAR

- ✓ Anadolu liselerinde eğitime erişim ile ilgili adrese dayalı yerleştirme sistemi kaynaklı sıkıntılar yaşanmıştır. Öğrenciler istemedikleri okullara gitmek zorunda kalmışlardır.
- ✓ Sınıf mevcutlarının fazla olması okul içi katılımı olumsuz etkilemektedir.
- ✓ Şehrin kuzey doğusunda yeni bir Anadolu lisesine ihtiyacı olması. Mevcut Anadolu liselerinin aynı bölgelerde bulunması.
- ✓ Sportif ve kültürel faaliyetlerin yeterli düzeyde önemsenmemesi (sınav kaygısı kaynaklı), okul bazında elde edilen başarıların bölgesel çapta yeterli desteği görmemesi.
- ✓ Müfredat yoğunluğundan dolayı laboratuvar derslerinin işlenememesi. Laboratuvar imkanlarının ve malzemelerinin yetersizliği. Fen derslerinin haftalık ders saatlerinin yetersiz olması.
- ✓ Rehberlik hizmetlerinin okullarda görevini tam anlamıyla yerine getirememesi. Üniversite hazırlık aşamasında rehberlik hizmetlerinin daha önemli olması ve yetersiz kalması. Öğretmenlerin öğrencileri yeteri kadar tanımaması.
- ✓ Temel ihtiyaçlar için yeterli ödeneğin sağlanmaması.
- ✓ Veli, Öğrenci, öğretmen iş birliğinin olmaması.
- ✓ Öğrencilerin akademik başarısının düşük olması.
- ✓ Tyt- Ayt- Dyt sınavları ve kaygı

- ✓ 12 yıllık zorunlu eğitimin esnek yapıya sahip olmaması.

4.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Okul aile birliğinin sportif faaliyetlerin desteklemesi (4. Sorun).
- ✓ Sınıf rehber öğretmenleri ile rehberlik servisi arasında iş birliğinin sağlanması. Rehberlik servislerinin asli görevleri dışında başka bir görevle meşgul edilmemesi (6. Sorun).
- ✓ Veli ziyaretleri yapılarak velinin de eğitimin bir paydaşı olduğunun hatırlatılması(8. Sorun).
- ✓ Hazır bulunuşluk seviyesinin düşüklüğü. Veli işbirliği eksikliği. Ders programı dağılımının daha dengeli yapılarak öğrencilerin resim, müzik gibi dinlendirici derslerin haftalık ders programına dağıtılması. Öğretmenlere de eğitim verilerek alanındaki gelişmelerin takip edilmesi. Öğretmen ve öğrenci motivasyonunun artırılarak aidiyet duygusunun artırılması. (9.Sorun)
- ✓ Zaman kaygısı yaşanması. Sınavlarla dersler arasında uyum olmaması. Mevcut yayınların sınavları desteklemekte yetersiz kalması. Sınavların kapsam geçerliliğindeki eksiklikler. Öğrencilere zaman kullanımı hakkında eğitim verilmesi. Kitap okuma alışkanlığı kazandırılarak sınavlarda okuduğunu anlama konusundaki sıkıntılar giderilmeye çalışılması. AYT branş bazında soru sayılarındaki yetersizlik. (Fizik, kimya vb.) (10.Sorun)

KURUM:

- ✓ Yerel yönetim ile iş birliği sağlanmalıdır.

İL:

- ✓ Şehrin kuzey doğusunda yeni bir Anadolu lisesi açılmalıdır. Bu durum sınıf mevcudunu düşürecek ve o bölgedeki çocukların eğitime erişimini kolaylaştıracaktır (2 ve 3. sorun).
- ✓ İl bazında başarılı olan öğrencilerin bölgesel çapta desteklenmesi (4. sorun).

BAKANLIK:

- ✓ Yerleştirme sistemi tekrar gözden geçirilmelidir. Anadolu liselerine yerleştirmede puanlı sisteme dönüştürülmesi (1 ve 2. sorun).
- ✓ Laboratuvar uygulamaları derslerinin eklenmesi. Yeni laboratuvarların açılması ve mevcut laboratuvarların desteklenmesi (5. sorun).
- ✓ Temel ihtiyaçlar için verilen ödeneklerin artırılması (7. sorun).
- ✓ 12 yıllık zorunlu eğitimin son 4 ünün okuma seçeneklerinin artırılması bu doğrultu da örgün eğitimden yaygın eğitime geçişlerin tasdikname yerine nakil mekanizması ile gitmesi (sanayimizde sanayi mektepleri sanayi ortaokulları ve sanayi liseleri kurularak sanayinin desteklenmesi) gerekmektedir. (11.Sorun)

5. MESLEK VE TEKNİK EĞİTİM MASASI RAPORU

1	ÖMER FARUK GÜMÜŞALAN	ŞUBE MÜDÜRÜ	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
2	ZİYA TALAY	OKUL MÜDÜRÜ	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
3	MEHMET GÜLTEKİN	ÖĞRETMEN	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
4	ALİ MURAT PEHLİVAN	ÖĞRETMEN	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
5	MEHMET ASLAN SOY	ÖĞRETMEN	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
6	ŞÜKRÜ KASAR	ÖĞRETMEN	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
7	MURAT KURT	ÖĞRETMEN	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
8	SEDA ÜÇKAN	PSİKOLOJİK DANIŞMAN	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
9	ŞEVKET MEMİLER	ESNAF VE SANATKARLAR BİRLİĞİ BAŞKANI	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
10	MEHMET NUR KORKMAZ	DEMİRCİ VE TAMİRCİLER ODASI BAŞKANI	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
11	ERKENT EKMEKPIŞİREN	ÖĞRENCİ VELİSİ	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
12	TAHSİN USLU	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
13	ÖĞRETİM GÖREVLİSİ ÜMİT DENİZ AKYAVUZ	AKADEMİSYEN	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI
14	TUĞÇE ATAK	UNHCR	MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSELERİ MASASI

5.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

5.1.1 SORUNLAR

- ✓ Mesleki eğitimin sunduğu fırsatlar konusunda kamuoyunda yeteri kadar farkındalık bulunmamaktadır. Mesleki eğitimle ilgili olarak toplumdaki olumsuz algı bulunmaktadır.
- ✓ Çevresel, Sosyal ve Maddi imkânsızlıklar sebebiyle eğitime devam edemeyen bireyler,
- ✓ Yabancı öğrencilerin okul pansiyonlarından faydalanamaması,
- ✓ Suriye öğrencilerin dil problemleri
- ✓ Meslek liselerindeki öğrenciler çoğunlukla ekonomik sıkıntıları olan ailelerden gelmektedirler ve ailelerinden maddi ve manevi aldıkları destek sınırlı olmaktadır.
- ✓ Öğrencilerin çoğunluğu meslek liselerini seçerken bilinçli bir şekilde seçimler yapamamaktadır ve bölümler hakkında bilgileri yetersizdir.

5.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Ç1.1: Temel eğitim veren okulların özellikle ortaokullar kısımlarında Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü'nün web sayfasındaki mesleklerle ilgili tanıtım videolarının tüm öğrencilere izletilmesi.
- ✓ Ç1.2: Mesleki eğitimden mezun olanlara yönelik sunulan destekleme ve krediler konusunda tüm öğrenci ve velilere yönelik bilgilendirme yapılması.

İL:

- ✓ Ç1.1: Mesleki rehberlik konusunda etkili mesleki rehberlik yapılmalı, il genelindeki rehber öğretmenleri bu konuda çalışmalarının planlanması ve bu çalışmalara ilişkin gerekli hukuksal zeminin hazırlanması gerekli yetki ve görevlerin tanımlanması.
- ✓ Ç1.2: Mesleki eğitimin sunduğu fırsatlar konusunda yerel basında yer alacak şekilde bilgilendirmeye yönelik haberler yapılması
- ✓ Ç1.3: Tercih danışmanlığı kapsamında kurulan komisyonlarda bir meslek öğretmenin görevlendirilmesi ve tercih aşamasında olan öğrencilerin bilgilendirilmesi.
- ✓ Ç1.4: Mesleki ve teknik liselerdeki bölümlerin yereldeki ihtiyaçlara göre belirlenmesi ve yereldeki esnaf ve sanatkarlar odası, meslek odaları, sanayi ve ticaret odaları ile işbirlikleri kurarak staj imkanları sağlamak ve yeni mezunları işe yerleştirmede faydalı olacak ortaklıklar ve projeler yapmak

BAKANLIK:

- ✓ Ç1: Mesleki eğitimin sunduğu fırsatlar hakkında kamu spotu hazırlanması.
- ✓ Ç2.1: Mesleki eğitim merkezlerinin pansiyonla desteklenerek, mesleki eğitime devam eden öğrencilerin barınma ihtiyaçlarının karşılanması ve aynı zamanda mesleki eğitim dışında bu pansiyonlarda sanatsal ve kültürel eğitime devam edilmesi.

- ✓ Ç2.2: Geçici koruma altındaki insanların yoğun olarak bulunduğu illere mahsusen mesleki eğitim merkezlerinin açılması.
- ✓ Ç3: Milli Eğitim bakanlığına bağlı resmi okullarda Yatılılık Bursluluk Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliğinde gereken düzenlemelerin yapılarak öğrenim çağındaki Suriyelilerin pansiyonlardan yararlanmasının sağlanması.
- ✓ Ç4: Uyum eğitimlerinin temel eğitim okullarında yoğunlaştırılması, temel eğitimden mesleki eğitime geçmeden önce yaz kurslarıyla Türkçe eğitimi verilmesi bununla ilgili mevzuat düzenlemesinin yapılması taşra teşkilatına talimat verilmesi.
- ✓ Ç5: Uyum eğitimlerinin temel eğitim okullarında yoğunlaştırılması, temel eğitimden mesleki eğitime geçmeden önce yaz kurslarıyla Türkçe eğitimi verilmesi bununla ilgili mevzuat düzenlemesinin yapılması taşra teşkilatına talimat verilmesi.

5.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

5.2.1 SORUNLAR:

- ✓ **Sorun 1:** Meslekî eğitim gören öğrencilerden alan ve dal seçiminde ilgi duymadığı, kariyer planlamasında yer vermediği bölümlerde eğitim gören öğrenciler bulunmakta, bu durum da öğrencilerin okula olan ilgisini azaltmaktadır.
- ✓ **Sorun 2:** Akademik ve meslekî gelişime ilgisi az olan öğrencilerin okul dışındaki bir takım etkinlikler dikkatlerini cezbetmekte bu durum da öğrenci ile okul arasındaki bağı zayıflatmaktadır.
- ✓ **Sorun 3:** Öğrencilerin devamsızlık probleminin çözüm mercisi olarak daha çok okul idaresi ve okul rehberlik servisleri olarak görülmesi; mevcut sorunun çözümünü güçleştirmektedir.

5.2.2. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ **Çözüm 1.a:** Öğrencilerin ilgi istidat ve kabiliyetleri doğrultusunda alan ve bölümlere yönlendirilmesi gerekmektedir. Seçtiği alan veya bölümden memnun olmayan öğrenciler için alternatif alan ve dallar için gereken rehberlik yapılmalıdır.
- ✓ **Çözüm 1.b:** Ortaokul düzeyindeki öğrenciler için Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün sitesinde yer alan ve bölümlerle ilgili tanıtım videoların izlettirilmesi öğrencilerin yanlış alan ve dal seçiminin önüne geçecektir.
- ✓ **Çözüm 2:** Okullardaki sportif ve kültürel etkinliklerin artırılması ve çeşitlendirilmesi öğrencilerin okula olan ilgilerini artıracak, kötü alışkanlıkların ve arkadaşlıkların önüne geçecektir.
- ✓ **Çözüm 3:** Öğrencilerin okula olan devamı ile ilgili birinci derece sorumlunun alan öğretmenlerinin olması, bu çerçevede okul idarelerinin alan öğretmenlerine gereken görevlendirmeyi yapması gerekmektedir. Konuyla ilgili bilimsel raporlamalar okul rehberlik servisince düzenli olarak yapılmalıdır. Okul idaresince öğrencilerin devamsızlık durumlarında öğrenci velileriyle anlık ve günlük iletişim kurmak üzere gereken tedbirler alınmalı ve gereken düzenlemeler yapılmalıdır.

KURUM:

- ✓ **Çözüm 1.a:** Öğrencilerin ilgi istidat ve kabiliyetleri doğrultusunda alan ve bölümlere yönlendirilmesi gerekmektedir. Seçtiği alan veya bölümden memnun olmayan öğrenciler için alternatif alan ve dallar için gereken rehberlik yapılmalıdır.
- ✓ **Çözüm 1.b:** Ortaokul düzeyindeki öğrenciler için Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün sitesinde yer alan ve bölümlerle ilgili tanıtım videoların izlettirilmesi öğrencilerin yanlış alan ve dal seçiminin önüne geçecektir.
- ✓ **Çözüm 2:** Kurumdaki sportif ve kültürel etkinliklerin artırılması ve çeşitlendirilmesi öğrencilerin okula olan ilgilerini artıracak, kötü alışkanlıkların ve arkadaşlıkların önüne geçecektir.
- ✓ **Çözüm 3:** Öğrencilerin kuruma olan devamı ile ilgili birinci derece sorumlunun alan öğretmenlerinin olması, bu çerçevede okul idarelerinin alan öğretmenlerine gereken görevlendirmeyi yapması

gerekmektedir. Konuyla ilgili bilimsel raporlamalar okul rehberlik servisinde düzenli olarak yapılmalıdır. Okul idaresince öğrencilerin devamsızlık durumlarında öğrenci velileriyle anlık ve günlük iletişim kurmak üzere gereken tedbirler alınmalı ve gereken düzenlemeler yapılmalıdır.

İLÇE:

- ✓ **Çözüm 1:** Temel eğitim ve ortaöğretim düzeyinde mesleki eğitimin alan ve dalları ile ilgili aktif tanıtım ve rehberlik çalışmalarının yapılması öğrencilerin istemedikleri alanda eğitim görmelerini engelleyecektir.
- ✓ **Çözüm 2:** İlçe düzeyinde sportif ve kültürel etkinliklerin projelendirilmesi öğrencilerin hem fiziksel hem kişisel gelişimine katkı sunacak. Okul eğitim ortamı ile bağlarını güçlendirecektir.
- ✓ **Çözüm 3:** Okullardaki devamsızlık durumunu düzenli olarak takip edilmeli ve gereken düzenleyici tedbirler zamanında alınmalıdır.

İL:

- ✓ **Çözüm 1:** Mesleki alan ve dalların tanıtılması ile ilgili il düzeyinde etkin planlama, koordinasyon ve çalışmaların yapılması, yapılacak çalışmalara ilişkin gereken izin ve onayların alınması, projelendirme çalışmalarının yürütülmesi gerekmektedir.
- ✓ **Çözüm 2:** İl düzeyinde sportif ve kültürel etkinliklerin projelendirilmesi öğrencilerin hem fiziksel hem kişisel gelişimine katkı sunacak ve neticede okul eğitim ortamı ile bağlarını güçlendirecektir.
- ✓ **Çözüm 3:** Okullardaki/Kurumlardaki devamsızlık durumunu düzenli olarak takip edilmeli ve gereken düzenleyici tedbirler zamanında alınmalıdır.

BAKANLIK:

- ✓ **Çözüm 1:** Mesleki alan ve dalların tanıtılması ilgili kamu spotlarının artırılması ve sosyal medya platformlarının aktif kullanılması öğrencilerimizin kariyer planlamasında yardımcı olacaktır.
- ✓ **Çözüm 2:** Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği çerçevesinde gerek gezi gerek sportif faaliyetler gerekse de sanatsal etkinliklerin gerçekleştirilmesinde tanzim ve temin edilmesi gereken belgeler hususunda faaliyetlerin yürütülmesini kolaylaştırmak üzere birtakım düzenlemeler yapılması gerekmektedir.
- ✓ **Çözüm 3:** Meslekî eğitimin alt yapısının yapılacak protokol ve yürütülecek projelerle güçlendirilmesi okul ve kurumlarımızın imkân ve kapasitesinin artırılması gerekmektedir.

5.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

5.3.1 SORUNLAR:

- ✓ **Sorun 1:** Geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerin ekonomik durumlarının yetersiz olması sebebiyle ortaöğretim çağı nüfusundaki çocukların aktif olarak çalışması ve aile ekonomilerine destek olmaları gerekmektedir. Bu sebeple orta öğretim çağı nüfusunda yer alan Suriyeliler eğitime devam edememektedir.
- ✓ **Sorun 2:** Geçici koruma statüsünde bulunan yabancılardan eğitim durumunu belgeleyemeyenler ve farklı sebeplerle Türkiye’de eğitimlerine devam edemeyenlerin mesleki eğitime devam edememektedir. Konuyla ilgili olarak Halk Eğitim Merkezlerinin düzenlemiş oldukları okuryazarlık kursları sorununun çözümünde yetersiz kalmaktadır. Bu konuda daha pratik ve hızlı sonuçlar verecek çözümler üretilmelidir.

5.3.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ **Çözüm.1.a** Bakanlığımızın imzaladığı protokoller kapsamında yürütülen projeler hakkında gerek geçici koruma kapsamındaki yabancılar gerekse vatandaşlarımız bilgilendirilmelidir.
- ✓ **Çözüm 1.b.** Mesleki eğitime devam eden öğrencileri ekonomik yönden desteklemek üzere ulusal ve uluslararası projeler geliştirilmedi.
- ✓ **Çözüm 1.c.** Döner sermaye üretimlerini artırılmalı, üretilen ürünleri pazarlamak üzere yeni girişimlerde bulunmalı, kurumların serbest piyasada rekabet gücünü artırmak, döner sermaye gelirlerinden mümkün olduğunca öğrencilerin faydalanmasını sağlamak.

KURUM (Mesleki Eğitim Merkezi):

- ✓ **Çözüm.1.a** Bakanlığımızın imzaladığı protokoller kapsamında yürütülen projeler hakkında gerek geçici koruma kapsamındaki yabancılar gerekse vatandaşlarımız bilgilendirilmelidir.

İLÇE:

- ✓ **Çözüm.1. a** Okullarımızca yapılacak tanıtım çalışmalar için gereken izin ve onayların alınması, ilçe genelinde yürütülecek çalışmaların koordine edilmesi
- ✓ **Çözüm 1.b.** Mesleki eğitimin tanıtılmasına ilişkin çalışmaların okul müdürlerinin katılımıyla gerçekleştirilecek toplantılarla planlanması,
- ✓ **Çözüm 1.c.** Mal ve hizmet alımlarında ihtiyaçların mesleki eğitim veren okullardan karşılanmasını sağlamak.

İL:

- ✓ **Çözüm.1.a** Okullarımızca yapılacak tanıtım çalışmaları için gereken izin ve onayların alınması, il genelinde yürütülecek çalışmaların koordine edilmesi
- ✓ **Çözüm 1.b.** Mesleki eğitimin tanıtılmasına ilişkin çalışmaların okul müdürlerinin katılımıyla gerçekleştirilecek toplantılarla planlanması
- ✓ **Çözüm 1.c.** Mal ve hizmet alımlarında ihtiyaçların mesleki eğitim veren okullardan karşılanmasını sağlamak.

BAKANLIK:

- ✓ **Çözüm 1.c.** Mesleki eğitim merkezlerinde döner sermaye işletmelerinin kurulmasını kolaylaştıracak mevzuat düzenlemelerinin yapılması, konun teşvik edilmesi, bu işlemleri kurumlarda yürütecek personelin ve yöneticilerin hizmet içi eğitim yoluyla eğitilmelidir. Pazarlama, girişimcilik ve temel işletme bilgileri mesleki eğitimin ayrılmaz bir parçası olacak şekilde eğitim programları geliştirilmelidir. Kendi müessesesini kurmak isteyen kişiler bu dersler yardımıyla hizmet kalitelerini artırmalıdır.
- ✓ **Çözüm 2. a** Geçici koruma statüsünde olup Türkçe okuryazarlığını belgelendirmek için her ilde Komisyon oluşturulmalı ve başvuru sahiplerinin okuryazarlığının Komisyon mahareti ile tespitinin yapılabildiği durumlarda okullara kayıt yapmayı mümkün kılan mevzuat düzenlemelerinin yapılabilmesi gerekmektedir.
- ✓ **Çözüm 2.b** Geçici koruma kapsamında yer alan Suriyelilere mahsusen mesleki eğitim merkezlerinde uygulanmak üzere teorik eğitimin Arapça olarak yapılabileceği programlar oluşturulmalı bu kapsamda yer alan geçici koruma altındaki kişiler uygulamalı dersleri Türk vatandaşları ile birlikte işlerken teorik eğitimleri kendi dillerinde alabilmelidirler. Bu fırsatları sunacak mevzuat düzenlemelerinin ve eğitim programlarının düzenlenmesi gerekmektedir.

5.4 EĞİTİM SONRASI MESLEK EDİNME VE MESLEKİ YETERLİLİK İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

5.4.1 SORUNLAR:

- ✓ **Sorun 1:** Mesleki eğitim gören öğrenciler, staj eğitimini yapacağı iş yeri bulmakta güçlüklerle karşılaşmakta.
- ✓ **Sorun 2:** Bazı meslek dallarında ihtiyaçtan fazla mezun ve iş yeri bulunmakta. Bu meslek dallarından mezuniyetini almış kişiler istihdam konusunda ciddi sorunlar yaşamaktadır.
- ✓ **Sorun 3:** Mesleki eğitim alan kişiler; temel iktisat, pazarlama, işletme, girişimcilik gibi alanlarda ciddi bir tecrübesizlik ve bilgisizlik yaşadığı için kendi iş yerini açtıktan sonra bu işletmeler çalıştıramamakta, bu sebeple de mesleki eğitim mezunlarının ciddi bir başarı hikâyesi oluşmamaktadır.
- ✓ **Sorun 4:** Mesleki yeterliliğin sertifikasyonu konusunda çok fazla kurum ve kuruluşu yetki tanınmış olup bu durum da mesleki eğitimin sevk ve idaresini; planlanmasını ve ön görülebilirliğini nerede ise imkânsız hale getirmektedir.

5.4.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

OKUL:

- ✓ **Çözüm 1:** Meslek kuruluşları ile iletişime geçilerek staj eğitimi alacak öğrencilerin ve işletmelerin planlamasını ve sekreteryasını yapmak gerektiğinde meslek kuruluşları ile yapılabilecek protokollerin organizasyonunu yapmak.

- ✓ **Çözüm 2:** Yerleşim yerleri içerisinde bir okulda açılan bir alanda başka bir okulda açılmaması esas olmalı, okullar bu esasa rağmen açmak istedikleri bölümleri gerekçeli raporları ile birlikte müracaat başvurularına ek yapmalıdır.
- ✓ **Çözüm 3.a:** Mesleki kariyerinde başarı hikâyesi oluşmuş meslek erbaplarını öğrencilerle bir araya getirmek, bu kişilerin birikim ve tecrübelerini öğrencilerle paylaşabilecek ortamlar oluşturmak.
- ✓ **Çözüm 3.b:** Okul rehberlik birimlerince mesleki, teknik ve ticari başarı hikâyesi oluşmuş gerçek kişi ve tüzel kişiler hakkın video ve sunumlar hazırlanması; bu materyaller vasıtasıyla öğrencilerin kendi hikâyelerini hazırlama konusunda motive edilmesi sağlanacak, onlara yeni ufuklar çizecek, iç dünyalarında orijinal fikirlerin oluşmasına zemin hazırlayacaktır.

KURUM:

- ✓ **Çözüm 1:** Yerleşim yerleri içerisinde bir okulda açılan bir alanda başka bir okulda açılmaması esas olmalı, okullar bu esasa rağmen açmak istedikleri bölümleri gerekçeli raporları ile birlikte müracaat başvurularına ek yapmalıdır.

İLÇE:

- ✓ **Çözüm 1:** Mesleki eğitim alan öğrencilerin staj eğitimleri ile ilgili sevk ve koordinasyonu yürütmek, konuyla ilgili gereken izin ve onayları almak, Valiliğin konuya ilişkin uygulamalarını ilçede yürütülmesini sağlamak.
- ✓ **Çözüm 2:** Yerleşim birimlerinde açılacak mesleki eğitim alanlarının ihtiyaç analizini yapmak, konuyla ilgili görüş ve önerilerde bulunmak üzere Komisyonlar kurmak; inceleme raporuna bağlanmış alan başvurularında tavsiye niteliğinde kararlar almak.

İL:

- ✓ **Çözüm 1:** Mesleki eğitim alan öğrencilerin staj eğitimleri ile ilgili sevk ve koordinasyonu yürütmek, konuyla ilgili gereken izin ve onayları almak
- ✓ **Çözüm 2:** Yerleşim birimlerinde açılacak mesleki eğitim alanlarının ihtiyaç analizini yapmak, konuyla ilgili görüş ve önerilerde bulunmak üzere Komisyonlar kurmak; inceleme raporuna bağlanmış alan başvurularında tavsiye niteliğinde kararlar almak.

BAKANLIK:

- ✓ **Çözüm 1:** Mesleki eğitim gören öğrencilerin eğitim programlarına temel iktisat, pazarlama, işletme, girişimcilik gibi derslerin eklenmesi için gereken program hazırlama ve mevzuat alt yapısını hazırlamak.
- ✓ **Çözüm 2:** Mesleki sertifikasyonun tek elden ve merkezden yürütülmesi hususunda Bakanlığımızda bir daire başkanlığı oluşturulmalı, ülke genelinde mesleki yeterlilik belgelerinin tek elden verilmesi sağlanmalı, bu belgelerin sorgulanması e devlet üzerinden karekod okuma yöntemiyle yapılabilmesi, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda mesleki eğitim ve bu eğitime bağlı sertifikalar verilmelidir.

6. ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ VE İMAM HATİP ORTAOKULLARI MASASI RAPORU

1	MEHMET ALİ YILAN	ŞUBE MÜDÜRÜ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
2	YÜCEL ÇIKMAZ	ALAN ÖĞRETMENİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
3	LEYLA YARIMDAĞ	OKUL MÜDÜRÜ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
4	HAYDAR ERCAN	ALAN ÖĞRETMENİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
5	ABİDE İLGEN	ALAN ÖĞRETMENİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
6	YUSUF BEKTAŞ	ALAN ÖĞRETMENİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
7	MERYEM ÖZPOLAT	ÖĞRENCİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
8	RAME HASSUN	ÖĞRENCİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
9	HACER MERMİ	ÖĞRENCİ VELİSİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
10	PINAT ÇETİNKAYA	CARE/ STK TEMSİLCİSİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
11	EBRU BAYRAM	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
12	ÖĞRETİM GÖREVLİSİ ALİ GÜNGÖR	AKADEMİSYEN	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
13	MUSTAFA KOÇAK	ALAN ÖĞRETMENİ	İMAM HATİP OKULLARI MASASI
14	HASAN DANAGOZ	UNHCR	İMAM HATİP OKULLARI MASASI

6.1. EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

6.1.1 SORUNLAR

- ✓ İmam hatip okullarında öğrencilerin derslere etkin katılımıyla ilgili motivasyon eksikliği
- ✓ Suriyeli öğrencilerin derse katılımını engelleyen dil yetersizliği ve uyum sorunu
- ✓ İmam hatip ve proje imam hatip okullarının öğretmen ihtiyacı
- ✓ Öğretmenlerin okulun teknoloji imkanlarını yeterince kullanmaması
- ✓ İmam hatip okullarında ders sayısının fazla olması
- ✓ İmam hatip okullarında okul idarecilerinin meslek dersi öğretmeni olmaması
- ✓ Öğrencinin bizzat faaliyetlere etkin katılımını sağlayacak öğrenme ve öğretme etkinliklerine yer verilmemesi
- ✓ İmam hatip okullarında hafızlık uygulamasıyla ilgili öğrenci ve velilerin yeterince bilgi sahibi olmaması

- ✓ İmam hatip okullarının yeterince tanıtılmaması

6.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Öğrenci ve veli görüşmeleri,
- ✓ Veli ev ziyaretleri,
- ✓ Derslere etkin katılımını sağlayacak farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılması, materyal çeşitlendirilebilmesi, atölye çalışmalarına yer verilmesi, öğretmenlerin birbiriyle etkileşim halinde olmasını sağlamak için sosyal medya grupları oluşturulması ve bilgi paylaşımının organize edilmesi
- ✓ Sosyal faaliyetler yoluyla mülteci öğrencilerle kaynaşmayı sağlayacak etkinlikler düzenlenmesi

İL:

- ✓ Öğretmen ve idareciler için hizmet içi eğitimlerin artırılması
- ✓ İmam hatip ve proje imam hatip okullarını tanıtıcı sosyal, kültürel, eğitsel etkinliklerin organize edilmesi

BAKANLIK:

- ✓ Öğretmenlerin denetimlerinde o alandaki zümre başkanlarıyla okul müdürlerinin birlikte denetim ve değerlendirmelerinin yapılması ve zaman zaman maarif müfettişlerinden de rehberlik amaçlı yardım alınması,
- ✓ Öğretmen kariyer basamaklarının güncellenmesi(daha önce çıkarılıp uygulaması askıya alınmış olan) yeniden işlevsel hale gelmesi. Bu bağlamda öğretmenlerin lisansüstü eğitim konusunda teşvik edilmesi
- ✓ İmam hatip okullarında okul müdürünün meslek dersi öğretmeni olmaması durumunda müdür yardımcılarının meslek dersi öğretmenlerinden seçilmesi
- ✓ İmam hatip okulları yöneticileri için yöneticilikle ilgili kılavuzların hazırlanması
- ✓ EBA'nın içerik konusunda zenginleştirilmesi ve öğretmenlerin etkin kullanımı konusunda teşvik edici önlemlerin alınması
- ✓ 4. Sınıftan itibaren hafızlık eğitimiyle ilgili tanıtım ve broşür çalışmalarının yapılması

6.1.3 BULGULAR

- ✓ KİLİS İLİNDEKİ İMAM HATİP ORTAOKULLARINDA EĞİTİM GÖREN SURİYELİ ÖĞRENCİ SAYISI
- ❖ 4110
- ✓ KİLİS İLİNDEKİ LİSELERDE EĞİTİM GÖREN EĞİTİM GÖREN SURİYELİ ÖĞRENCİ SAYISI
- ❖ 655

Okullarımızdaki Türk ve Suriyeli Öğrenci Sayısı

- Selam İHO
618 Suriye uyruklu 196 Türk Öğrenci	- Kilis Erkek İHL
393 Türk, 295 Suriye uyruklu öğrenci
- İl Özel İdare İHO
1036 öğrenci tamamı Suriye uyruklu	- Ahmet Yesevi İHO
359 Suriyeli 200 Türk öğrenci
- Elbeyli Mehmet Akif Ersoy İHO
570 öğrenci tamamı Suriye uyruklu	- Musabeyli İHL
43 Türk öğrenci
- Şehit Sakıp İHO
296 öğrenci tamamı Suriye uyruklu	- Hürriyet İHO
508 öğrenci tamamı Suriye uyruklu
- Elbeyli Necip Fazıl İHO
543 öğrenci tamamı Suriye uyruklu	
- Gazi İHO
180 Suriye uyruklu 177 Türk Öğrenci	
- Ekrem Çetin Kız İHL
516 Türk, 180 Suriye uyruklu öğrenci	

6.1.4 DİĞER ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ İmam hatip okullarının öğretmen ihtiyacı
- ✓ Proje okullardaki ders yüklerinin azlığından dolayı öğretmenlerin tercih etmemeleri ve sonunda ücretli öğretmenlerle eğitim verilmesi
- ✓ Mültecilerin bulunduğu illerde ve okullarda eğitim veren öğretmenlere yönelik çok kültürlü okullarda eğitim yaklaşımları konulu hizmet içi eğitim çalışmaları yapılması
- ✓ Rehber kitapların kullanımının yaygınlaştırılması
- ✓ Öğretmenlerinin teknoloji kullanımı konusunda sahip olduğu imkanları yeterince kullanmaması (Bu konuda öğretmenlere tanıtım çalışmaları yapılması ve materyal üreten öğretmenlerin farklı şekillerde ödüllendirilmesi)
- ✓ Öğretmen kariyer basamaklarının güncellenmesi (daha önce çıkarılıp uygulaması askıya alınmış olan) yeniden işlevsel hale gelmesi. Bu bağlamda öğretmenlerin lisansüstü eğitim konusunda teşvik edilmesi.
- ✓ İmam hatip meslek dersleri öğretmenlerinin lisans eğitiminden sonra gelişimlerinin devam ettirilmesi için ilahiyat fakülteleriyle iş birliğinin artırılması (kütüphaneden faydalanma imkanlarının sağlanması, akademisyenlerin öğrencilerle iş birliği içerisinde olması.) (Meslek dersi öğretmenlerimizin ayda bir de olsa bir araya gelip istişarelerde bulunmaları gerekir)
- ✓ İmam hatip öğrencilerinin mesleki gelişimlerinin sağlanması konusunda il ve ilçe müftüleriyle iş birliğinin güçlendirilmesi.
- ✓ Öğretmen ve idareciler için hizmet içi eğitimlerin artırılması
- ✓ Adaylık eğitimi konusunda il, ilçedeki eğitim yöneticilerinin yanı sıra alanında iyi yetişmiş, tecrübeli öğretmenlerden de yararlanılması
- ✓ Bir dönem derslere girmeksizin 6 ay oryantasyondan sonra derse girenler için hazırlanan adaylık dosyasının şuan ki doğrudan atanıp derslere giren öğretmenlere göre sorumlu tutulmaması
- ✓ Öğretmenlerin denetimlerinde o alandaki zümre başkanlarıyla okul müdürlerinin birlikte denetim ve değerlendirmelerinin yapılması ve zaman zaman maarif müfettişlerinden de rehberlik amaçlı yardım alınması
- ✓ Yönetici atamasında kısa bir süre sonra uygulamayla ilgili il ve ilçedeki ilgili bölüm şefleri ve müdürleri tarafından oryantasyon eğitimi verilmesi.
- ✓ İmam hatip okullarında okul müdürünün meslek dersi öğretmeni olmaması durumunda müdür yardımcılarının meslek dersi öğretmenlerinden seçilmesi
- ✓ İmam hatip okulları yöneticileri için yöneticilikle ilgili kılavuzların hazırlanması
- ✓ İmam hatip okullarında ders çeşitliliği fazla olduğu için öğrencilerin ders seçimi aşamasında yönlendirilmesi gerekmektedir.
- ✓ 11. Sınıftan sonra seçilen derslerde öğrencilerin meslek dersleri seçmelerini tercih için AYT-TYT sınavına yönelik gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- ✓ Ar-Ge çalışmalarına önem verilmeli, öğretmenler ve yöneticiler bu konuda eğitilmeli.
- ✓ Öğrencinin bizzat faaliyetlere etkin katılımını sağlayacak öğrenme ve öğretme etkinliklerine yer verilmemesi (etkin katılımını sağlayacak farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullanılması, materyal çeşitlendirilebilir, atölye çalışmalarına yer verilmesi, öğretmenlerin birbiriyle etkileşim halinde olmasını sağlamak için sosyal medya grupları oluşturulmalı)
- ✓ İmam hatip okullarında uygulamaya yönelik öğrenme ortamı oluşturulmalı, ders içeriğiyle ilgili etkinlikler sınıf ortamına entegre edilmeli
- ✓ İmam hatip okullarında Suriyeli öğrencilerle Türk öğrencilerin aynı ortamda eğitim alması sonucunda öğrenciler arasında seviye farklarının olması (seviye sınıflarının oluşturulması, hazırlık sınıflarının oluşturulması, Suriyeli öğrencilerin sınava tabi tutulması, yaz tatilinde dil ile ilgili kursların verilmesi, öğrencilerin motivasyonlarının artırılması için çatışmaya yönelten dış etkenleri azaltıcı; ortak yönleri ve uhuveti artırıcı çalışmalar yapılmalıdır. Hangi düşüncede olduğuna bakmadan insanlarla iletişim kurmalı ve kimseyi yok saymamalıyız.)
- ✓ Öğretmenlerin motivasyonunu artırmak ve derslerle ilgili bilgi alışverişi yapmak için ilimizde bir okulda aylık toplantılar düzenlenebilir.

6.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

6.2.1 SORUNLAR

- ✓ Ekonomik sıkıntılar
- ✓ Okullarda yönlendirme hizmetlerinin yetersiz olması ve velilerin ikna edilememesi sonucu mesleki eğitimin dışındaki okullarda öğrenci başarısızlığı ve okul terki
- ✓ Okul aile işbirliğinin yetersiz olması (Veli ziyaretlerinin yetersiz olması)
- ✓ Ailelerin imam hatip okullarına yönelik ön yargıları
- ✓ Suriyeli kız öğrencilerin evlendirilmesi
- ✓ Suriyelilerin ülkede kalıcı olmayacakları düşüncesi
- ✓ Bazı okullarda yabancı öğrencilerin uyum sağlayamaması

6.2.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Öğrenci ve veli görüşmeleri,
- ✓ Veli ev ziyaretleri, bilgilendirme
- ✓ Devamsızlık mektupları

İLÇE:

- ✓ İl ve ilçenin diğer kurumlarla (emniyet müdürlüğü, nüfus müdürlüğü, aile ve sosyal politikalar müdürlükleri, göç idaresi vb.) iş birliği içerisinde olunması

6.2.3 DİĞER ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

SANATSAL, SPORTİF VE SOSYAL KÜLTÜREL ETKİNLİKLER SORUNLAR- ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Öğrencilerin ülkemizi, İslam dünyasını tanımalarını sağlayacak eğitim ve kültür faaliyetleri gerçekleştirilmelidir.
- ✓ Öğrencilere medeniyet ve kültür mirasımızı tanıtmak amacıyla kültür ve medeniyet mirasımızın izlerini taşıyan şehirlere geziler düzenlenebilir.
- ✓ Okullardaki sosyal kültürel etkinliklerde akran eğitiminden yararlanılmalı. Akran desteği verecek öğrenciler tespit edilerek onların yetişmesine yönelik çalışmalar yürütülmelidir. Ayrıca okullardaki sosyal kültürel etkinlikler tamamen yarışma odaklı olmayıp öğrencilerin becerilerini geliştirecekleri farklı formatlarda olmalıdır.
- ✓ Öğrencilerin eksikliklerini gidermek için yaz eğitim etkinlikleri düzenlenebilir.
- ✓ Öğrencilerin kültürel değerlerimizi benimsemeleri, bilgi ve hikmetin izinde güzel ahlak edinmeleri, temel yaşam becerileri kazanmaları için konferans, seminer veya söyleyişi faaliyetleri düzenlenir.

HAFIZLIK EĞİTİMİNDE SORUNLAR- ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Öğrencilerin mesleki gelişimleri bağlamında müftülükler ve ilahiyat fakülteleri oldukça önem arz etmektedir. Okullarda gerçekleştirilen din eğitimi alanında öğrenci ve velilerimizin beklentilerini karşılamak amacıyla bu kurumlarla işbirliğine gidilmelidir.
- ✓ İl ve ilçe müftülükleri ile işbirliği halinde ramazan aylarında hafız öğrencilerin camilerde mukabele okumaları ve hatimle teravih namaz kıldırılmaları sağlanmalıdır.

- ✓ Müftülüklerle işbirliği çerçevesinde öğrencilerin Kur'an kıraatlerinin iyileştirilmesine, ses ve nefes eğitimi almalarına, Kur'an-ı Kerim tilaveti, ezan, ilahi vb. Okuma becerileri kazanmalarına katkı sağlanmalıdır.
- ✓ İlkokullara gidilerek 4. Sınıf öğrencilerine, imam hatip ortaokullarında uygulanacak hafızlığa hazırlık programı ile ilgili tanıtımlar yapılması
- ✓ Hafızlık eğitimiyle ilgili sosyal medyada tanıtımların yapılması
- ✓ Kur'an kursunda okul derslerine yönelik derslerin açılması
- ✓ Öğrencinin 4. Sınıftan 5. Sınıfa geçişinde en az 2 aylık hızlandırılmış Kur'an eğitimi almasının sağlanması
- ✓ Hafızlık eğitimiyle ilgili yerel basında haber yapılması
- ✓ Kur'an-ı Kerim derslerinin haftalık programda günün ilk saatlerine konulması
- ✓ Hafızlık eğitimini velilere tanıttak etkinliklerin düzenlenmesi

TOPLUMDAKİ İMAM HATİP ALGISINA YÖNELİK ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ İmam hatip okullarının devletin bir kurumu olduğunun anlatılması
- ✓ İmam hatipten yetişen, üniversitede okuyan öğrencilerin okula davet edilerek öğrencilerle görüşmelerinin sağlanması
- ✓ Öğrencilerin okulda duydukları memnuniyet durumlarının belirlenmesi
- ✓ Öğrencilerin okul tanıtımlarına katılması
- ✓ Hafız öğrencilerin diyanet alanında görev almada önceliğinin olduğunun topluma anlatılması
- ✓ İmam hatip öğrencilerinin güzel örneklerinin toplumla paylaşılması
- ✓ Birlik ve beraberlik ruhuna katkıda bulunmak amacıyla dua, Mevlit ve Hatim Programlarının düzenlenmesi
- ✓ İmam hatip okullarına yönelik olumlu etkinliklerin yazılı ve görsel medyada etkin olarak kullanılması
- ✓ İmam Hatip haftasını ilimizde bulunan tüm İmam Hatip okullarıyla birlikte ortak etkinliklerin düzenlenmesi
- ✓ Bakanlığın bütçesi şeffaf olmalı, İmam Hatip okullarına diğer okullardan daha fazla yardım edildiği düşüncesinin yanlışlığı anlatılmalı

6.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

6.3.1 SORUNLAR

- ✓ Günümüzün olumsuz şartlarında önceliklerin değişmesi (temel ihtiyaçların yetersizliği)
- ✓ Ekonomik sıkıntılar
- ✓ Okullarda yönlendirme hizmetlerinin yetersiz olması ve velilerin ikna edilememesi sonucu mesleki eğitimin dışındaki okullarda öğrenci başarısızlığı ve okul terki
- ✓ Okul aile işbirliğinin yetersiz olması (Veli ziyaretlerinin yetersiz olması)
- ✓ Ailelerin imam hatip okullarına yönelik ön yargıları
- ✓ Suriyeli kız öğrencilerin evlendirilmesi
- ✓ Suriyelilerin ülkede kalıcı olmayacakları düşüncesi
- ✓ Bazı okullarda yabancı öğrencilerin uyum sağlayamama düşüncesi
- ✓ Son dönemde gelen Suriyeli göçmenlerin yasal kayıtlarının olmaması ve çocuklarına geçici kimlik verilmemesi

6.3.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL: Öğrenci ve veli görüşmeleri, Veli ev ziyaretler

İLÇE: İl ve ilçenin diğer kurumlarla (emniyet müdürlüğü, nüfus müdürlüğü, aile ve sosyal politikalar müdürlükleri, göç idaresi vb.) İş birliği içerisinde olunması

BAKANLIK:

- ✓ Suriyeli nüfusun yoğun olduğu Kilis'te eğitim yatırımlarının hızlandırılması ve artırılması,

- ✓ Norm kadroda esneklik yapacak şekilde öğretmen sayısının artırılması, bölgeye öğretmenlerin gelmesi için teşviklerin artırılması,
- ✓ PİKTES tarafından istihdam edilen öğretmenlerin Suriyeli öğrencilerin yoğun olduğu okullarda dil öğretiminin dışında alanlarındaki derslere de girecek şekilde düzenlemelerin yapılması,
- ✓ Yasal kayıtları olmayan göçmen öğrencilerin okulla işbirliği içerisinde eğitimden mahrum kalmamaları için önlemler alınması

6.4 EĞİTİM SONRASI MESLEK EDİNME VE MESLEKİ YETERLİLİK İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

6.4.1 SORUNLAR

- ✓ İmam hatip liselerini bitiren öğrencilerin eğitim aldıkları alanda meslek edinme konusunda isteksizlikleri,
- ✓ Müftülükler bünyesindeki kurumlarda mesleki uygulamaların yetersizliği ve bu konudaki rehberlik yapacak öğretmenlerin sayı olarak yetersizliği
- ✓ Yöneltilme işlemlerinin eksikliği
- ✓ Dini hizmet alanındaki istihdam çeşitliliği hakkında öğrencilerin yeterli bilgiye sahip olmaması
- ✓ Suriyeli öğrencilerin yüksek öğretime girişte ortaöğretim başarı puanı değil YÖS sınavıyla alınmaları sebebiyle imam hatip lisesindeki meslek derslerinin göz ardı edilmesi

6.4.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL: Rehberlik ve yöneltilme çalışmalarının yapılması

İLÇE: Müftülükle iş birliği içerisinde olunması

BAKANLIK: Mesleki uygulamalarda diğer meslek liselerindeki öğretmenlere ve öğrencilere tanınan özlük haklarıyla ilgili mevzuat düzenlemesi yapılması (Stajda Sigortalılık, Rehber Öğretmenlere Ücret Ödenmesi)

7. FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI RAPORU

1	HÜSEYİN ŞENTÜRK	ŞUBE MÜDÜRÜ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
2	DR. ÖĞRETİM ÜYESİ HÜLYA DEDE	AKADEMİSYEN	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
3	FATİH MENCELOĞLU	OKUL MÜDÜRÜ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
4	ABDULHALUK OĞUZ	OKUL MÜDÜRÜ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
5	SERKAN ERDOĞAN	FİZİK ÖĞRETMENİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
6	HÜSNÜ ÖZALTUN	EDEBİYAT ÖĞRETMENİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
7	HABİB BOYBEYİ	MATEMATİK ÖĞRETMENİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
8	NİYZAZI YILDIRIM	COĞRAFYA ÖĞRETMENİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
9	SELAHİTTİN KURTARAN	KİMYA ÖĞRETMENİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
10	AYŞE COŞGUN	BİYOLOJİ ÖĞRETMENİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
11	AHMET SEMİH ÇELİK	ÖĞRENCİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
12	HAMZA ALSHAREEF	ÖĞRENCİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
13	MELTEM POÇULU	PSİKOLOJİK DANIŞMAN	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
14	ÖZGÜR ÇAKMAK	EĞİTİM-İŞ SENDİKASI STK TEMSİLCİSİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
15	ZEYNEP ATEŞ	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI
16	ALİ ZİYA YAPICIOĞLU	OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANI/ÖĞRENCİ VELİSİ	FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ MASASI

7.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

7.1.1 SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Öğrenci ile öğretmenin kimliklerinin yer değiştirmesi.

Öğretmenin alanında donanımlı ve meslekte deneyimli olmamasından kaynaklanıyor. Donanım olarak öğretmen kendini geliştirmeli. Seminerlerle öğretmenlere sınıf yönetimi eğitimleri verilmeli, Fen ve Sosyal bilimler liselerine kadrolu öğretmen atanmalı, ücretli öğretmen atanmamalıdır.

2. Verilen eğitimin davranış değişikliğine yol açmaması.

Bir okula yerleş ne yaparsan yap denmemeli. Değerler eğitimi yaşatılmalı, yaşayarak öğrenilmeli, bu eğitime aileler de katkıda bulunmalıdır. Hayata aktarılmalı, yaparak yaşayarak öğrenilmeli. Öğretmen öğrenciye örnek olmalı, değerler eğitimi sadece din eğitimine odaklı verilmemeli, evrensel değer ve etik ilkeleri de kapsayacak şekilde verilmeli. (Slaytlarla değerler anlatılmaz) Okulda öğretmen rol model olmalı.

3. Suriyeli öğrencilerden dolayı sınıfların kalabalık olması.

Suriyeli nüfusun fazla olması Kilis ilinin demografik yapısını bozmakta bu durum okullarımıza olumsuz yansımaktadır. İlimizde bulunan Suriyeli nüfusunun ülke geneline eşit bir şekilde dağıtıldığı bir iskan politikasına ihtiyaç vardır. Devletin yanı sıra diğer uluslararası kuruluşlar ile ülkemizde bulunan Suriyeli iş adamlarının da katkısıyla ilimizde yeni okullar yapılarak derslik sayısı artırılmalıdır.

4. Okul içi Suriyeli-Türk öğrencilerin uyumsuzluğu.

Suriyeli öğrencilerimize önce Türkçe öğretilmeli sonra Türk öğrencilerle aynı sınıfa alınmalıdır. Türk öğretmenler de Suriyeli öğrencilerle dilden kaynaklı iletişim sorunu yaşamaktadır, bu da derslerin anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. Dil sorunuyla uğraşılması ders müfredatlarının yetiştirilmesini engellemektedir. Bu sorun Türk öğrencilerinin de akademik başarısını olumsuz etkilemektedir.

5. İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile iletişim eksikliği yaşanması.

Bakanlık ve İl Milli Eğitim Müdürlüğünce planlanan çalışmalarla (Seminer, Kurs, Çalıştay v. s.) ilgili duyurular okullara erken bildirilmelidir.

6. İkili eğitim yapılan okullarda okulun çok erken başlaması.

İlimizde okul sayısının artırılmalıdır.

7. Tübitak projelerine gerekli önemin verilmemesi. Halkın katılımının sağlanamaması.

Bütün okulların halkın da katılabileceği, belirlenen ortak bir alanda bilim fuarlarını gerçekleştirmeleri sağlanmalıdır. Ayrıca bu çalışmalara üniversite desteği olmalıdır. Bu tür çalışmaların yerel kuruluşlarca(Belediye, mahalli gazeteler, sosyal medya gibi) halka duyurusu yapılmalıdır. Ayrıca Tübitak projeleri için öğretmenlere ARGE tarafından Hizmet İçi Eğitim verilmelidir.

8. Nitelikli lise yetersizliği

Öğrencilerimizin Fen ve Sosyal Bilimler Liselerimizin dışında tercihle yerleşebileceği İlimizdeki bir Anadolu lisesi proje okul kapsamına alınmalıdır.

9. Adil ödüllendirme sisteminin olmaması

Ödüllendirmede objektif ve somut kriterlere dayalı bir ödül sistemi kurulmalıdır.

10. Kitap okuma alışkanlığının kazandırılması için etkinlik az.

Halk eğitim ve okulların hepsinde hızlı okuma kursları açılmalıdır. Öğretmen ve veliler öğrencilerle birlikte kitap okumalıdır. Öğrencilerin kitapla buluşmaları için kitap fuarları, yazar söyleşileri, kitap tanıtım günleri gibi etkinlikleri yapılmalıdır. İlde kitap cafeler açılmalıdır.

11. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun faaliyetlerin desteklenmemesi.

Velilerin ve öğretmenlerin akademik başarıya odaklanmaları. Akademik başarı dışındaki başarılarla gerekli ehemmiyetin verilmesi gerekmektedir.

12. Okulların fiziki tamiratları tatil döneminde yapılsın.

Okullarımızın tamirat ihaleleri daha erken yapılmalı ve tatil sürecinde tamiratlar bitirilmelidir. Böylece okul açıldığında öğrencilerin tamirat çalışmaları içinde eğitim yapmalarının önüne geçilmiş olur.

13. Yardımcı hizmetler konusunda eleman eksikliği.

Okullarımızın en önemli sorunudur, taşıma su ile değirmeni çalıştırmaya uğraşyoruz. Bakanlık tarafından hizmet alımı yapılması gerekmektedir.

14. Pansiyonlu okullarda yatılı imkânlarının yetersizliği.

Etüt salonlarının okul binasında olmaması gerekir. Pansiyon binaları ona göre yapılmalıdır. Pansiyonlarda sosyal aktiviteler artırılması gerekmektedir. Ayrıca daimi belleticilik sistemi uygulanmalıdır. Pansiyonlarda revir bulunmakta ancak sağlık personeli bulunmamaktadır. Bu nedenle sağlık bakanlığı ile işbirliğine gidilmelidir.

15. Okul servislerinin fazla öğrenci alması, uygun olmayan kişilere servis şoförlüğü yaptırılması.

Sık sık denetim yapılmalıdır. Her öğrenci kendi adresinde okula gitmelidir. Veli ve okul idaresi takibini yapmalıdır.

16. Yabancı dil eğitiminin yetersizliği.

Yabancı dil konuşarak öğrenilir ezberle olmaz. Yabancı dil beceri atölyeleri açılmalı. Lisan laboratuvarları açılmalıdır.

17. Okulların fiziki ortam yetersizliği, spor ve konferans vb. eksikliği.

Okullarımızın spor alanları geliştirilmeli özellikle yatılı okullarda öğrencilerin 7/24 okulda olmaları nedeniyle kapalı spor salonları yapılmalıdır. Bahçeye Ek bina yapılmamalı. mevcut okulun standartlarına uyulmalı. Standart dışına çıkılmamalı.

7.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

7.2.1 SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Fen liselerinde devamsızlık sorunu yoktur. Sosyal bilimler lisesinde devamsızlık sorunu daha çok köyden gelen öğrencilerin İngilizce hazırlık sınıfında okula intibak sorunu ile birlikte kaygılar yaşamaları etkili olmaktadır.
- ✓ Sosyal Bilimler Liselerinde hazırlık sınıfı zorunlu olmamalıdır, isteğe bağlı olmalıdır.

7.3 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

7.3.1 SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Öğrencilerin akademik başarısını arttırmak için neler yapılabilir?

Ders çalışma sistemleri rehberlik servisi tarafından öğrencilere anlatılmalıdır. Öğrenciye uygun bireysel çalışma planları yapılmalıdır. Çalışma planları öğrenciye uygun olmalı, kalıplaşmış planlar kullanılmamalıdır. Koçluk sistemi uygulanmalı ve ders dışı egzersiz çalışmaları kapsamına alınmalıdır. Öğrencinin motivasyonunu artırıcı çalışmalar yapılmalıdır. Sadece derste değil koridorda, bahçede, yolda öğrencilerle bire bir konuşulmalı, öğrenciye değer verildiği hissettirilmelidir.

Sosyal bilimler liselerinin daha iyi tanıtımı yapılmalıdır. LGS tercih döneminde Rehber öğretmenlerin Sosyal Bilimler Liselerinin önemini öğrencilere anlatmalıdırlar. Yönlendirme doğru yapılmalı, sosyal bilimler lisesini isteyen öğrenciler fen lisesine yönlendirilmemelidir. Akademik yönlendirme testleri yapılmalıdır. Dersi sevdirmek gerekir. Dersin ne işe yaradığı anlatılmalı. Öğrendiklerini günlük hayata aktarmalı. Bu ders bana ne katıyor sorusuna cevap bulabilmeli öğrenci. Sistem değişikliğinde geçişler sert olmamalı. Öğretmenin de motivasyonu artırılmalı ki öğrenciye bunu aktarabilsin. Hızlı gelişen teknoloji çağında öğretmenlere hizmet içi eğitimler yapılmalı. Eba içeriği geliştirilmeli, düzeltilmeli. Sosyal medya daha aktif kullanılmalı.

Fen ve Sosyal Bilimler liselerinde okuyan öğrencilerin ortaöğretim başarı puanı hesaplanırken okul başarısı da dikkate alınmalıdır. Diploma notu Fen lisesinde okuyan öğrenciyi sıralamada geriye atmaktadır. Eğer okul başarısı da hesaplanırsa bu sorun çözülmüş olur. Tübitak yarışmalarında sadece ulusal anlamda dereceye girenlere değil. bölgesel derecelere de OSYM ek puan vermelidir.

Sanal gerçeklik sınıfları oluşturulmalı. Branşında uzman olan kişiler davet edilmelidir. Üniversite ile okullar arasında iş birliğinin artırılması gerekmektedir. Bu işbirliği akademik olabileceği gibi sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler de olabilir.

2. Veli işbirliği nasıl olmalıdır?

Gerekli öğrencilerde ev ziyareti yapılmalıdır. Öğrenci bilgileri velilere zamanında aktarılmalı disiplin sorunlarında veli haberdar edilmelidir. Veli eğitimi yapılmalı. Rehber öğretmen, okul idaresi ve sınıf öğretmeni ile bire bir öğrenci velisi davet edilmeli. Öğretmenler veli işbirliğine inanmalı. Velilere okul sevdirmeli. Veliler okulu sorun olarak görmemelidir. Okula veliyi katmalıyız, okulun her aşamasında veliyi katmalıyız. Sadece sorun olduğunda değil, güzel şeylerde velilerle paylaşılmalıdır. Okulun sosyal etkinliklerine velilerin de katılımı sağlanmalıdır.

3. Devamsızlık sorunları

Fen liselerinde devamsızlık sorunu yoktur. Sosyal bilimler lisesinde devamsızlık sorunu daha çok köyden gelen öğrencilerin İngilizce hazırlık sınıfında okula intibak sorunu ile birlikte kaygılar yaşamaları etkili olmaktadır. Bu nedenle sosyal bilimler liselerinde hazırlık sınıfı zorunlu olmamalıdır, isteğe bağlı olmalıdır.

4. Tyt- Ayt- Dyt sınavları ve kaygı

Öğrencilerin sınav kaygıları rehberlik servisi tarafından tespit edilmeli ve kaygıların çözülmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir. Ayrıca eğitim sistemi ve sınavların formatı kısa sürelerde değişmektedir. Öğrenciler mevcut sınava ve sisteme alışmakta, kendilerini mevcut sınava ve sisteme göre hazırlamaktadır. Sınav format ve sistem değişiklikleri de öğrencileri olumsuz etkilemektedir. Bunun önüne geçilmelidir. YGS ve LYS sınav modeline geri dönülmelidir.

5. Okullara katılımı güçlendirmek için öğretmen eğitimi programlarına neler dahil edilebilir?

Öğretmenin maddi ve manevi motivasyonu artırılmalı. Maddi olarak öğretmenlik mesleğinin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bakanlığın uygulayacağı yeni sistemle ilgili öğretmenler önceden eğitime alınmalıdır.

Hizmet içi eğitimin içeriğinin güçlendirilmesi, içinin doldurulması gerekmektedir. Üniversiteler öğretmen eğitimine katkı sağlamalı. Her öğretmene branşını güncelleyebilecek hizmet içi eğitim verilmelidir. Rehberlik ve yönlendirmeler yapılmalı. Alınan hizmet içi eğitimlerin kullanılabilirliği olmalı ve başkalarına aktarılmalıdır. Eğitimler uzmanından alınmalıdır.

6. Okullar ihtiyaçlarını nasıl belirleyebilir ve eğitim hayırseverlerinin bağışlarını nasıl en üst düzeye çıkarabilir?

Öğrencilerin ihtiyaçlarına öncelik verilmeli. Sonuç getirecek çalışmalar yapılmalı. Okul aile birliği aktif kullanılmalı. Mebbis üzerinden ihtiyaçlar bakanlık düzeyinde istenmelidir. Okulların bazı ihtiyaçları, bulunabilecek hayırseverler yoluyla da giderilebilir. Ancak bu yol çok sık kullanılmamalıdır. Bu nedenle ya bakanlığımız tarafından öğrenci başına her yıl okul-aile birliklerine para aktarmalı ya da maddi konularda okul-aile birliklerinin önünü açmalıdır. Okul yöneticileri maddi anlamda bakanlık dışında hiçbir kurum ve kişilere zorunlu bırakılmamalıdır.

7. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi için okul ve eğitim sistemindeki gelişmeler, uyum, katılım ve daha büyük özelemlere nasıl katkıda bulunabilir?

Bu öğrencilere eğitim verecek öğretmen yetiştirilmelidir. Devletin üstün yetenekli öğrencileri göndereceği ve eğiteceği eğitim kurumları yetersizdir. Bilim sanat merkezleri bu işi tam olarak yerine getirememektedir.

Gözlem evleri, bilim merkezleri, tıp, mimar, ziraat, spor, özel araştırma merkezleri iller bazında olmalı ki, öğrencilerimizi daha büyük özelemlere doğru çekebilelim.

7.4 FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ ALANINDA YAPILACAK ÇALIŞMALAR VE KARŞILAŞILABİLECEK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

7.4.1 SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. Okulun öğrenciden beklentileri

Düzenli ve sistemli ders çalışmaları sınavlarda başarı göstermesi bekleniyor, kendi başına üreten, sosyal becerileri gelişen, çağdaş dünyayı okuyabilen, dil geliştiren, yeteneklerini bilen, girişken, saygılı, vatanını milletini seven, güzel ahlaklı, uluslar arası projelere katılan, sorunları çözebilen, kendi kendine yetebilen, edepli insanlar olmasıdır. Teknolojiyi kullanmalı ama bağımlı olmamalıdır. Eğitim sistemimizdeki eksiklerden dolayı istenilen öğrenci modeli ortadan kalkmaktadır. Demokratik ilkelere saygılı olan. Birbirine sabreden insan olmalıdır. Eleştirel birey ve eleştirilere de kulak veren bireyler olmalıdır. Demokratik eğitim için okul öğrenci meclislerinin tekrar işlevsel haline getirilmesi gerekmektedir. Konuşan, sorgulayabilen, spor yapan ve sağlıklı beslenen bireyler yetiştirilmelidir.

2. Öğrencinin ve velinin okuldan beklentileri

Sosyal, sportif ve kültürel faaliyetler artırılmalıdır. Öğrencinin etkin olduğu faaliyetler daha fazla olmalı. Bakanlık, belediyeler ve valilik tarafından okul gezileri, tarihi alanlar, üniversite gezileri ve uluslar arası eğitim programı için fon ayırılmalıdır. Bu konuda Ekonomik alanda okulların rahatlatılması. Derslerin (fen bilimleri) deneysel olarak anlatılması. Dersler teorikte kalmayıp pratiğe dökülmeli.

Okulda veli samimi karşılanmalı. ilgi alaka gösterilmeli. veliye öğrenciyi etraflıca anlatmalı, özel ve fayda verici bilgiler verilmelidir.

3. Verimli ders çalışma yöntemleri

Rehber öğretmen aktif olmalı bu konuda. Ancak sınıf rehber öğretmenler de öğrencilere verimli ders çalışma konusunda gerekli katkıyı sağlamalıdır. Verimli ders çalışma yöntemleri öğrencilere anlatılmalıdır. Öğrencilerin ders çalışmaları belli aralıklarla takip edilmeli, sorgulanmalı, aksayan yönler düzeltilmelidir.

4. DYK

Avantajları; bu kurslar okul dışında ders görme şansı olmayan öğrenciler için anlamlıdır. Dersaneye gidemeyen ya da gitmeyen öğrenciler iyi bir şekilde faydalanabilmektedir. konu eksiği olan öğrenciler, eksikliklerini bu kurslar sayesinde eksikliklerini telafi etmektedir. Öğrenci sayısının belirtilmesinin yanlış olduğu, kursa devam eden bir öğrenci bile olsa kursun devam etmesi gerekmektedir.

Dezavantajları ise; öğrencilerin hafta içi 40 saat ders görmeleri ve arkasından DYK dersleri öğrencinin yoğunluğunu daha da arttırmaktadır. Bireysel çalışma zamanı kalmamaktadır. Bu nedenle bu kursların zamanı iyi düşünülmelidir. Hafta içi 8 saatin üstüne ağır gelmekte hafta sonu yaptığımızda da öğrenci 7 gün okulda vakit geçirmektedir. Böylece öğrenciye ders dışı, okul dışı zaman bırakılmamaktadır.

Ayrıca kurslarda nöbetçi öğretmen olmaması bazı sıkıntılara yol açabilmekte, bir güvenlik sorununu da ortaya çıkarmaktadır.

8. ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI RAPORU

1	MUSTAFA BOZGEYİK	ŞUBE MÜDÜRÜ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
2	MEMET MUSTAFA DOĞAN	RAM MÜDÜRÜ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
3	MUSTAFA SALCAN	OKUL MÜDÜRÜ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
4	SENA NUR KAMILOĞLU	ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
5	SELMA ÖZTÜRK	ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
6	KÜBRA ULUTOPÇU	PSİKOLOJİK DANIŞMAN	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
7	MUSTAFA ELMALI	PSİKOLOJİK DANIŞMAN	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
8	MELTEM ÖZCAN	ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
9	SERAP MERVE DOĞAN	CARE/ STK TEMSİLCİSİ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
10	İLKER CANKILIÇ	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
11	DR. ÖĞRETİM ÜYESİ MUSTAFA KARNAS	AKADEMİSYEN	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
12	DR. ÖĞRETİM ÜYESİ ESRA ASICI	AKADEMİSYEN	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
13	TULAY DASDEMİR	UNHCR	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
14	SAYIT ALIYUNNEGI AMINI	UNHCR	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
15	HÜMEYRA KÖSE	UNHCR	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
16	ALİ GENÇ	BİLSEM MÜDÜRÜ	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
17	ESRA ARIÇIÇEĞİ	AİLE BİRLİĞİ BAŞKANI	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI
18	MEHMET AKİF BERKSÖZLÜ	RAM MÜDÜR YARDIMCISI	ÖZEL EĞİTİM VE RAM MASASI

8.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

8.1.1 SORUNLAR

Özel Eğitim Hizmetleriyle İlgili Sorunlar:

- ✓ Okul öncesi düzeyde özel eğitim okulunun olmaması
- ✓ Özel eğitime gereksinimi olan öğrenciler örgün eğitime ancak 5 yaşına geldiklerinde başlayabildikleri için 5 yaş öncesinde özel eğitimden yoksun kalmaları.

- ✓ Yönetmelikte “gezerek özel eğitim hizmeti veren öğretmen” tanımı olmasına rağmen, uygulamada bu hizmetin sunulmaması
- ✓ Ailelerin özel eğitim konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması
- ✓ Toplumun özel eğitim konusunda farkındalığının olmaması nedeniyle, özel eğitime gereksinim duyan çocukların okula başlayana kadar tanılanamaması
- ✓ Rehabilitasyon merkezlerine devamsızlık
- ✓ Özel eğitim okullarının fiziksel koşullar, materyal ve kaynak kitaplar açısından yetersiz olması
- ✓ Özel eğitime gereksinimi olan öğrencilerin velilerine yönelik rehabilitasyon rehberliği uygulamalarının olmaması
- ✓ Okullarda kaynaştırma öğrencileri için destek eğitim odalarının açılmasıyla ilgili sorunlar.
- ✓ Öğretmenlerin bireysel eğitim programlarının (BEP) hazırlanması konusunda yeterli bilgilerinin olmaması, BEP raporlarının rehber öğretmen tarafından hazırlanması gerektiğiyle ilgili yanlış bir anlayışın olması
- ✓ Özel eğitim alanında personel sayısının yetersiz olması
- ✓ Bakanlık, valilik ve müdürlüklerin akademik başarı söz konusu olmadığı için özel gereksinime ihtiyacı olan öğrencilere ve bu öğrencilerin öğretmenlerine yeterince önem verilmemesi, özel eğitim öğretmenlerinin motivasyonlarını arttırmaya yönelik çalışmalar gerçekleştirilmemesi
- ✓ İşkur’dan sağlanan personelin sürekli değişmesi
- ✓ Özel okullarda öğrencilere yönelik etüt programlarının hazırlanmasıyla ilgili bir sınırlandırma olmaması nedeniyle, Bilim ve Sanat Merkezleri’ne (BİLSEM) devam eden öğrencilere yönelik program oluşturulurken boş zamanların ayarlanmasıyla ilgili sorunlar yaşanması.
- ✓ Ortaokul döneminde ergenliğe girmeye başlayan özel gereksinimli öğrencilerin, davranışlarını ve dürtülerini kontrol etmede yaşadıkları zorluk nedeniyle, akranları ya da yetişkinlerin olumsuz davranışlarına maruz kalması.
- ✓ Özel eğitim meslek lisesi öğrencilerini staja yerleştirmede yaşanan zorluk, işverenlerin staj öğrencisi kabul etmemesi
- ✓ Özel eğitim meslek lisesindeki atölyelerin fiziksel kapasitesi ve personel sayısının yetersiz olması.
- ✓ Özel eğitim okullarında sağlık personelinin de yer alması
- ✓ Kurumlar arası işbirliğinin olmaması.
- ✓ Mülteci öğrencilerde dil engeli nedeniyle, doğru tanı konulmasıyla ilgili problemler
- ✓ Mülteci öğrencilerin ailelerinin ilgisiz olması

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleriyle İlgili Sorunlar:

- ✓ Okul idaresinin okul psikolojik danışma ve rehberlik servisine ilişkin olumsuz tutumları
- ✓ Okulun fiziksel koşullarının yetersiz olması, okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi için oda ve materyalin eksik olması, sınıfların çok kalabalık olması
- ✓ Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan okul psikolojik danışmanlarının çocukların ruh sağlığını değerlendirme ve çocuklarla psikolojik danışma konusunda bilgi ve deneyim eksikliği
- ✓ Okul öncesinde İŞKUR’dan gelen personelin sürekli değişmesi nedeniyle öğrencilere sağlanan desteğin kesilmesi
- ✓ Kilis’te 0-18 yaş aile eğitimini verecek formatör ve eğitmenin olmaması
- ✓ Okul öncesi için ortak bir aile eğitimi programının olmaması
- ✓ Her anaokulunun bağımsız bir rehber öğretmenin olması
- ✓ Suriyeli öğrencilerde görülen hijyen sorunları öz-bakım becerileri
- ✓ Veli katılımının sağlanamaması
- ✓ Devamsızlık
- ✓ Suriyeli velilere aile eğitiminin tercüman eşliğinde verilmesi nedeniyle yeterince etkili olmaması
- ✓ Okula yeni başlayan öğrenciler için uygulanacak standart oryantasyon programının olmaması
- ✓ Oryantasyon programlarının kapsamına velileri dahil edilmemesi
- ✓ Yönetmelikte “okul psikolojik danışmanı” görev tanımının net olmaması nedeniyle, okul psikolojik danışmanlarına okul idaresi tarafından çok fazla sorumluluk verilmesi

- ✓ Yönetmelikte yer alan okul psikolojik danışmanlarının nöbet tutmasıyla ilgili görevin mesleki etik açısından uygun olmaması
- ✓ Mülteci kamplarındaki okullarda ortaokul ve lise düzeyinde yaşanan öğrenci devamsızlığı
- ✓ Mülteci öğrenciler arasında görülen erken yaşta evlilik,
- ✓ Mesleki rehberlik çalışmalarının etkili sonuçlar ortaya koyamaması
- ✓ Tercih döneminde okul psikolojik danışmanlarının zorunlu olarak görevlendirilmesi
- ✓ Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı'nın her yaş için modülü farklı içeriklere sahip olmasına rağmen, bir modülü alan öğrencinin diğer modülü alamaması
- ✓ Mülteci kampındaki öğrencilerin uyum sağlayamayacakları endişesiyle liseye gitmek istememesi
- ✓ Mülteci kampında sadece imam hatip lisesi olması nedeniyle başka bir okula nakil gitme ya da başka bir okulda nakil gelmenin olmaması
- ✓ Mültecilere yönelik uyum sınıflarında okuyan öğrenciler eğitimin ikinci döneminde normal sınıfa geçtiklerinde birinci dönem okutulmuş derslerden geri kalmaları
- ✓ Velilerin okul ve öğretmenle iletişim kurarken sınırlarını bilmemesi
- ✓ Çocuklara ve gençlere yönelik psikolojik destek hizmetleri sunan pek çok farklı kurum, dernek ve topluluk olmasına rağmen, bunlara arasında iletişim ve işbirliğinin olmaması
- ✓ Kilis'te BİLSEM binası ile Rehberlik Araştırma Merkezi binasının aynı olması
- ✓ Gerek Türk gerekse de mülteci öğrencilerde parçalanmış aile yaşantısına bağlı olarak ortaya çıkan sorunlar

8.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Özel eğitime gereksinim duyan çocuklarla ilgili olarak ailelerin bilgilendirilmesi için seminerler yapılması
- ✓ Okul psikolojik danışmanı tarafından bireysel eğitim programlarının (BEP) hazırlanması konusunda okulda çalışan öğretmenlerin bilgilendirilmesi
- ✓ Özel eğitim öğretmenlerinin motivasyonlarını arttırmak amacıyla ödüllendirmeler yapılması
- ✓ Okul psikolojik danışmanları tarafından öğretmenlerin okul idarecilerinin ve velilerin özel gereksinime ihtiyacı olan çocuklarda cinsel gelişim konusunda eğitilmesi
- ✓ Okulun fiziksel koşullarının iyileştirilmesi, okulda psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi için oda ve materyal ihtiyacının karşılanması konusunda okul müdürlerinin özverili çalışması
- ✓ Okul psikolojik danışmanlarının bilgi ve becerilerinin artırılmasına yönelik olarak kalkınma ajansı destekli projelerin okul tarafından hazırlanması.
- ✓ Suriyeli öğrencilerin okula uyumunu kolaylaştırmak amacıyla öğretmenlerin ve okul rehberlik servisinin Türk öğrencileri Suriyeli öğrencilerin içinde buldukları koşullar konusunda bilgilendirilmesi

KURUM:

- ✓ Rehberlik araştırma merkezinin il milli eğitim müdürlüğüne okul öncesi özel eğitim kurumu açması için teklifte bulunması
- ✓ Rehberlik araştırma merkezinin il milli eğitim müdürlüğüne 3 yaş öncesi çocuklar için özel eğitim kurumu açması için teklifte bulunması
- ✓ Rehberlik araştırma merkezi tarafından toplumun farklı kesimlerini özel eğitime gereksinim duyan çocuklar konusunda bilgilendirilmesi. Örneğin, muhtarlar için eğitim verilmesi.
- ✓ Rehberlik araştırma merkezi tarafından bireysel eğitim programlarının (BEP) hazırlanması konusunda Okulda çalışan öğretmenlere seminerler düzenlenmesi
- ✓ Özel eğitim öğretmenlerinin motivasyonlarını arttırmak amacıyla ödüllendirmeler yapılması
- ✓ Halk eğitim merkezleri tarafından özel eğitime gereksinim duyan çocuğa sahip mülteci ailelerin bilgilendirilmesi amacıyla aile eğitim programlarının düzenlenmesi

İLÇE:

- ✓ Özel eğitim öğretmenlerinin motivasyonlarını arttırmak amacıyla ödüllendirmeler yapılması

İL:

- ✓ Okul öncesi özel eğitim kurumu açılması için bakanlıkla gerekli yazışmaların başlatılması, ihtiyaç halinde STK'larla işbirliği yapılması
- ✓ 3 yaş öncesi çocuklar için özel eğitim kurumu açılması için bakanlıkla gerekli yazışmaların başlatılması, ihtiyaç halinde STK'larla işbirliği yapılması
- ✓ Evde özel eğitime gereksinim duyan çocuklar için gezerek özel eğitim hizmeti veren öğretmen uygulamalarının aktif hale getirilmesi
- ✓ Rehabilitasyon merkezlerine öğrencilerin devam edip etmediğinin denetlenmesi ,öğrenci devamsızlığının önüne geçilebilmesi için avuç okuma sisteminin kullanılması, devamlılığın sağlanması konusunda bilinçlendirilmek için ailelere seminer verilmesi
- ✓ Özel eğitim okullarının fiziksel koşulların iyileştirilmesi, özel eğitim meslek lisesi atölyelerinin kapasitesinin geliştirilmesi , materyal ve kaynak kitap ihtiyacının karşılanması
- ✓ Okullarda destek eğitim sınıflarının açılması ile ilgili denetim işlemlerinin sistematik olarak yürütülmesi
- ✓ Özel eğitim öğretmenlerinin motivasyonlarını arttırmak amacıyla ödüllendirmeler yapılması
- ✓ Özel eğitim meslek lisesi öğrencilerinin belediyenin farklı birimlerinde staj yapabilmeleri için belediyeyle protokol imzalanması
- ✓ Okul idarelerinin özel eğitim ve psikolojik danışman hizmetlerine ilişkin olumsuz algı ve tutumlarının ortadan kaldırılması amacıyla tedbirlerin alınması
- ✓ Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan okul psikolojik danışmanlarının bilgi ve becerilerinin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi. Bu kapsamda çocuklara yönelik psikolojik testler ve oyun terapisi gibi eğitimler açılabilir. Eğitimlere öğretmen akademisi ya da kalkınma ajansından destek sağlanabilir.
- ✓ Suriyeli öğrencilerde görülen hijyen sorunlarının ortadan kaldırılması ve öğrencilerinin öz bakım becerilerinin geliştirilmesi için il sağlık müdürlüğüyle protokol imzalanarak aileler ve çocuklar için eğitimler organize edilmesi
- ✓ Mülteci öğrenci ve velilerle iletişim kurma sürecinde destek alınan tercümanların görevlendirildiği birimin ihtiyaçlarını karşılamak için daha donanımlı hale getirilmesi amacıyla kilis 7 aralık üniversitesi ile protokol imzalanması
- ✓ Uygulanacak oryantasyon programı kapsamında neler yapılması gerektiği konusunda, il düzeyinde bir standart oluşturulması. Oryantasyon programı kapsamında velilere de bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmesi
- ✓ Mülteci kampında alternatif bir lisenin daha açılması
- ✓ İlimizde dezavantajlı durumda olan çocukların çok olması, bunlara yönelik destek hizmetlerini sunan farklı kurum, dernek ve toplulukların valilik bünyesinde bir koordinasyon kurulu altında bir araya getirilmesi
- ✓ BİLSEM için yapılan binanın yalnızca BİLSEM için kullanılması

BAKANLIK:

- ✓ Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri bünyesinde rehabilitasyon rehberliği hizmetleri birimi oluşturulması, bu kapsamda personel alınması ve velilerin bu hizmeti almalarının yönetmelikler aracılığıyla zorunlu hale getirilmesi
- ✓ Okullarda destek eğitim sınıflarının güçlendirilmesi için okul idarecilerinin teşvik edilmesi
- ✓ Özel eğitim öğretmenlerinin motivasyonlarını arttırmak amacıyla ödüllendirmeler yapılması
- ✓ Özel eğitim kurumlarında çalışacak işkur personelinin kurumda çalışmaya başlamadan önce özel eğitim konusunda eğitilmesi , işkurla yapılacak olan protokolda özel eğitim kurumunda çalışacak personelinin sürekliliğinin sağlanması
- ✓ Özel okulların etüt programlarıyla ilgili bir sınırlandırmanın getirilmesi. BİLSEM'lerin okullaştırılması
- ✓ Özel eğitim okullarında sağlık personeli çalıştırılabilmesi için norm kadronun açılması
- ✓ Halk eğitim merkezleri tarafından özel eğitime gereksinim olan çocuğa sahip mülteci ailelerin bilinçlendirilmesi amacıyla açılan eğitim programlarına katılımın teşvik edilmesi
- ✓ Kilis'te 0-18 yaş aile eğitimini verecek formatörler yetiştirilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından eğitimcilerinin açılması

- ✓ Öğrenci sayısına bakılmaksızın bağımsız müdürlüğü olan tüm okullar için rehberlik normunun verilmesi
- ✓ Uygulanacak oryantasyon programı kapsamında neler yapılması gerektiği konusunda, bakanlık düzeyinde bir standart oluşturulması. Oryantasyon programı kapsamında velilere de bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmesi
- ✓ Yönetmelikte, okul psikolojik danışmanının yapması gereken görevlerin net ve açık hale getirilmesi
- ✓ Mesleki rehberlik çalışmalarına okul öncesinden itibaren ağırlık verilmesi
- ✓ Tercih Danışmanlığı görevlendirmelerde gönüllülüğün dikkate alınması ya da okul psikolojik danışmanlarının tatil döneminde bulunduğu şehirde tercih danışmanlığı hizmeti sunmasına imkân tanınması
- ✓ Türkiye bağımlılıkla mücadele programının tüm eğitim yaşantısı boyunca devam edecek şekilde programlanması
- ✓ Suriyeli öğrenciler için açılan uyum sınıflarının hazırlık sınıfları gibi bir yıllık bir süreci kapsamaması
- ✓ Parçalanmış aileye sahip öğrencilerin desteklenmesine yönelik çalışmaların etkililiğini arttırmak için aile çalışma ve sosyal hizmetler bakanlığı ile protokol imzalanması, tanıtılmasına yönelik gezi ve etkinliklerin düzenlenmesi Okullarda yabancı dil sınıflarının oluşturulmasına destek sağlanması.

9. HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI RAPORU

1	HASAN TURFANDA	MÜDÜR YARDIMCISI	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
2	HASAN YİĞİT	KURUM MÜDÜRÜ	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
3	SALİM YILMAZ	MÜDÜR YARDIMCISI	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
4	DİDEM TÜRKER	TEKNOLOJİ TASARIM ÖĞRETMENİ	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
5	AYŞE ÇAĞLAR UYUCU	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
6	İSMAİL TÜYSÜZ	MOBİLYA TASARIM ÖĞRETMENİ	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
7	ZEYNEP DUMAN	PSİKOLOJİK DANIŞMAN	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
8	HÜLYA SOYDİNÇ	STK TEMSİLCİSİ	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
9	MURAT FINDIK	ÖĞRENCİ	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
10	VAHİD KAMMAZ	ÖĞRENCİ	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
11	DOÇ.DR. MUSTAFA CİNOĞLU	AKADEMİSYEN	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
12	SINEM GOCHAN	UNHCR	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI
13	ANDREA INGHAM	UNHCR	HAYAT BOYU ÖĞRENME MASASI

9.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

9.1.1 SORUNLAR

- ✓ Fiziki yetersizliklerde malzeme eksikleri derslerin işlenişinde sorun oluşturmaktadır.
- ✓ Uygulamalı eğitimler için uygulama sınıfları olmayışı
- ✓ Uygulama derslerinin yetersiz olması
- ✓ Kurs modülü sürelerinin ihtiyaca cevap verememesi.

9.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

KURUM:

- ✓ Rehberlik bazında aile eğitimlerine ağırlık verilmeli,ırkçılık ve dışlama gibi sert çizgiler oluşmaması için ekstra destek eğitimi düzenlenmeli.Ayrıca devamlılığın sağlanması ve devamsızlığa neden olan ailevi problemlerin çözülmesi için rehberlik hizmetleri bulunmalıdır.

İL:

- ✓ Dersliklerin fiziki şartlarını iyileştirip, eksik malzemeleri tamamlanması hususunda destek olabilir. STK'larla işbirliği yaparak eksik malzemeler temin edilebilir.
- ✓ Uygulama sınıfları oluşturulmalıdır.

BAKANLIK:

- ✓ Kurs modülleri süreleri üzerinde düzenleme yapılmalı, bazı kurs modülleri fazla uzun bazıları fazla kısa, bunların yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.(Çocukların Kreş süresi kısa annelerin kurs süresi uzun)
- ✓ Modüllerde uygulamalara daha çok yer verilmeli

9.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

9.2.1 SORUNLAR

- ✓ Mesafelerin uzak olmasından dolayı gidiş geliş problemi olabilir
- ✓ Ailevi problemler kurslara devam etmeye engel olabilir
- ✓ Aileler çocuklarının mültecilerle aynı ortamda eğitim almasını istemiyor olabilir.
- ✓ İhtiyaca uygun yeterli modül olmaması
- ✓ Kurs merkezlerindeki sosyal ortamların yetersizliğinden dolayı tercih edilmiyor ya da cazip gelmiyor olabilir.
- ✓ Yöntem ve teknikler öğrenciler için cazip edici ve motive edici olmayabilir.
- ✓ Günlük kurs süresinin uzun olması isteksizliğe sebep olabilir.
- ✓ Rehberlik hizmetleri olmayışı kişilerde problemler hakkında yardım alamama eksikliği kurslara devam etmeme gibi problemlere sebep olabilir.
- ✓ Kurs süresince ihtiyaç duyacağı fiziksel ortam malzeme eksikliği ve bunları karşılayacak ekonomik duruma sahip olmayışı kurslara katılmama veya devam etmemeye sebep olabilir.
- ✓ Güncel hayatta değişen kişisel durumlar sebebiyle de kursiyerler devam etmemeye sebep olabilir.
- ✓ Toplumsal baskılar eğitimleri bırakmalarına sebep olabilir.

9.2.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Halk eğitim ile okulların işbirliği yapması ile okullarda kurslar düzenlenmesi.

KURUM:

- ✓ Mesafelerin engel olmaması açısından her bölgeye kurs merkezi açılmalı
- ✓ Rehberlik bazında aile eğitimlerine ağırlık verilmeli, ırkçılık ve dışlama gibi sert çizgiler oluşmaması için ekstra destek eğitimi düzenlenmeli. Ayrıca devamlılığın sağlanması ve devamsızlığa neden olan ailevi problemlerin çözülmesi için rehberlik hizmetleri bulunmalıdır.
- ✓ Mülteciler ile kaynaşmayı sağlamak için çeşitli sosyal etkinlikler, özel günlerde programlar düzenlenmeli. Ortak hedefe yönelik etkinlikler düzenlenirse birlik beraberlik sağlanabilir. Takım oyunlarında heterojen gruplar oluşturulabilir.
- ✓ Erkeklerin işgücü kaybı olmaması için mesai saati dışında kurslara katılmaya teşvik edilmeli.
- ✓ Özellikle teorik değil uygulama dersleri planlanarak ilgi daha da artırılabilir.
- ✓ Özel günlerde kutlamalar düzenleyip (piknik, aşure vb..) kurs merkezleri daha cazip hale getirilebilir.
- ✓ İhtiyaç olan çocukların sosyo ekonomik destek sağlanması için Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde ihtiyaçlar karşılanarak kurslara devami sağlanabilir.
- ✓ Toplumsal baskıyı aşmak için bilinçlendirme eğitimlerine ağırlık verilmeli. Kadınlar bilinçlendirilmelidir.
- ✓ Aile Eğitimi Programları, Halk eğitimi merkezinde Aile Eğitimi ile ilgili konu ile alakalı uzman kişiler tarafından eğitimler verilerek kursiyerlerin belli konularda bilgi edinmesi sağlanmalı. Kadın hakları, Cinsiyet ayrımları Türk-Suriye halkının kaynaşması, toplumsal baskılar vb..

İL:

- ✓ Çalışan erkek ve çocuklara ekonomik kaybı gidermek için mali destek sağlanırsa kurslara devam etmeye teşvik edilebilir.
- ✓ Fiziki yetersizliklerde malzeme eksikleri listelenip gerekli mercilerden talep edilmeli.
- ✓ Uygulamalı eğitimler için uygulama sınıfları oluşturulmalı, eksik malzemeler tamamlanmalıdır.
- ✓ İhtiyaçların giderilebilmesi için STK'larla işbirliği yapılabilir.

BAKANLIK:

- ✓ Kurs modülleri süreleri üzerinde düzenleme yapılmalı, bazı kurs modülleri fazla uzun bazıları fazla kısa, bunların yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.(Çocukların Kreş süresi kısa annelerin kurs süresi uzun)
- ✓ Özellikle teorik değil uygulama dersleri planlanırsa ilgiyi daha da artırabiliriz.
- ✓ İhtiyaca yönelik yeni kurs modülleri oluşturulması gerekmektedir.
- ✓ Rehberlik ihtiyacının karşılanması için Rehberlik personelinin atanması gerekir.

9.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

9.3.1 SORUNLAR

- ✓ Hedef kitlenin hayat boyu öğrenme kurslarına katılmama sebepleri bu eğitim ve kurslardan haberdar olmadıklarından olabilir.
- ✓ Dil engeli sebebiyle kursa katılım isteği olmayabilir.
- ✓ Ekonomik sıkıntının varlığı ve bu sıkıntılardan dolayı eğitime katılamıyor olabilir.
- ✓ Mesafelerin uzak olmasından dolayı gidiş geliş problemi olabiliyor
- ✓ Var olan modüllerdeki yaş sınırı sıkıntısı herkesin her türlü eğitimi alamamasına sebep olabilir
- ✓ Kursa katılan annelerin çocuklarını bıraktığı kreş olmaması veya var olduğuna dair bilgiye sahip olmaması kurslara katılmasına engel olabilir.
- ✓ Bakanlığın sosyal medya filtresi olması kurumdan yapılacak sosyal medya tanıtımlarına engel olmaktadır.
- ✓ Yaz döneminde okullarda yeterince kurs açılmaması
- ✓ Okuma yazma bilmemesi kursa gelmesine engel olabilir.

9.3.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

KURUM:

- ✓ İşbirliğiyle okullarda ve kurumlarda yerinde kurslar açılması.
- ✓ Yaz aylarında Halk Eğitim tarafından okulların fiziki imkanları kullanılarak öğretmen görevlendirilerek öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun yaz kursları düzenlenebilir.
- ✓ Başarılı Örnekler çalışması yapılarak oluşturulan ürünlerin tanıtımı yapılabilir ve sosyal medyada paylaşarak halk bu konuda bilinçlendirilebilir.
- ✓ Kamu kurumları ile işbirliği yapılarak tanıtımlar yapılabilir.
- ✓ Açılacak dil kursları ile ilgili Arapça broşürler veya sms aracılığıyla mülteciler kursa gelmeye teşvik edilebilir.
- ✓ Sosyal etkinlikler yapılarak özel günlerde programlar yapılarak hedef kitleyi artırmak ve kurs merkezlerine gelmeye teşvik etme sağlanabilir.
- ✓ Okuma ve yazma kursları,
- ✓ Okuma yazma seferberliği kapsamında açılan kurslarla halkın okur-yazar olması için kurslar verildi. Şehirdeki Okur-yazarlık oranı en üst düzeye çıkarıldı. Talebi artırmak veya en ücra köşedeki kişilere de ulaşmak için çeşitli kampanyalar düzenlendi. Yerel medya ve sosyal medya aracılığıyla duyurular yapıldı. Ayrıca Yabancılar Türkçe Öğretimi adı altında Suriyeli mültecilere de okuma yazma eğitimi verildi.
- ✓ Kursa katılan annelere kurs süresi boyunca kreş imkanı sağlanması

BAKANLIK:

- ✓ Kurs modülleri şartlarında yer alan kursiyer yaşları bazı kurslarda problem oluşturmaktadır. Bunlara yönelik çözüm getirilmeli yaş grupları yeniden düzenlenmelidir.
- ✓ Sosyal Medya üzerinden açılan kurslarla ilgili tanıtımlar ve sunumlar yapılabilir. Ayrıca yerel basından da tanıtım için faydalanılabilir. Sosyal medya üzerinden kursiyerlere davet gönderip hedef kitle artırılabilir. Bir kanal açılıp videolar yüklenebilir. Sosyal Medya kullanımı bakanlık internetinde engelli olduğu için girişler kısıtlıdır. Bakanlık, kurum yöneticilerine erişimi açık hale getirebilir. Bunun çözüme ulaşması sosyal mecrada gerekli tanıtımların yapılması sağlanabilir.
- ✓ Çalışan yetişkin erkek ve çocuklara ekonomik kaybı gidermek için mali destek sağlanırsa kurslara devam etmeye teşvik edilebilir.
- ✓ Maddi destekli kursların açılması.

9.4. EĞİTİM SONRASI MESLEK EDİNME VE MESLEKİ YETERLİLİK İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

9.4.1 SORUNLAR

- ✓ Meslek edindirme kurslarındaki fiziki şartların ve uygulama materyallerinin yetersiz olması
- ✓ Var olan modüllerdeki yaş sınırı bazı bireylerin eğitimine engel olmaktadır.
- ✓ Okuma yazma bilmemesi meslek edindirme kurslarına katılmasına engel olabilir.
- ✓ Eğitimini yarım bırakmış olması kurslara katılmamasına sebep olabilir

9.4.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

KURUM:

- ✓ Açık öğretime yönlendirerek hiç okula gitmemiş ya da okulu bırakmak zorunda kalmış kişilerin eğitimini dışarıdan tamamlayabilir.
- ✓ Bazı şartları uyan kursların uzaktan eğitim yoluyla verilmesi sağlanabilir.
- ✓ Okuma ve yazma kursları,
- ✓ Okuma yazma seferberliği kapsamında açılan kurslarla halkın okur-yazar olması için kurslar erilmeli. Şehirdeki Okur-yazarlık oranı en üst düzeye çıkarmak hedeflenmelidir. Talebi artırmak veya en ücra köşedeki kişilere de ulaşmak için çeşitli kampanyalar düzenlenmeli. Yerel medya ve sosyal medya aracılığıyla duyurular yapılmalı. Ayrıca Yabancılarla da okuma yazma eğitimi verilmeli

İL:

- ✓ Fiziki şartlar düzenlenmeli ve eksik uygulama materyalleri temin edilmeli

BAKANLIK:

- ✓ Modüllerdeki yaş sınırlamalarının gözden geçirilmesi ve düzenlenmesi gerekmektedir.
- ✓ Destekleyici Kurslar(LYS – KPSS - TEOG vb.)
- ✓ Unutulmaya Yüz Tutmuş El Sanatları,
- ✓ Mesleki ve Teknik kurslar gibi kurslar düzenlenerek meslek edindirme kurslarının çeşitliliği artırılmalıdır.

10. YABANCI DİL MASASI RAPORU

1	SERDAR KARADAĞ	İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRÜ	YABANCI DİL MASASI
2	ESRA ÇEŞTAN	PSİKOLOJİK DANIŞMAN	YABANCI DİL MASASI
3	AYŞE KILINÇ	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	YABANCI DİL MASASI
4	SERAP CEBE EROĞLU	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	YABANCI DİL MASASI
5	AHMET VURĞUN	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	YABANCI DİL MASASI
6	MELTEM AKSOY	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	YABANCI DİL MASASI
7	MELEHAT GÜVEN	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	YABANCI DİL MASASI
8	TUĞÇE NUR KESER	MÜDÜR YARDIMCISI	YABANCI DİL MASASI
9	ÖĞRETİM GÖREVLİSİ A. EMRAH PEKSOY	AKADEMİSYEN	YABANCI DİL MASASI
10	ABDULBAKİ BİLEN	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	YABANCI DİL MASASI
11	MUHAMMED OKUR	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ	YABANCI DİL MASASI
12	ABDULLAH KOYUNCU	UNHCR	YABANCI DİL MASASI
13	TEMİM BEDRA	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ	YABANCI DİL MASASI

10.1 EĞİTİME ERİŞİM VE OKUL İÇİ KATILIM İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

10.1.1 SORUNLAR

- ✓ Öğrenciler arasındaki dil farklılığı
- ✓ Öğrenci ve velilerin yabancı dile karşı olumsuz tutumu
- ✓ Yaşantı eksikliği
- ✓ Günlük hayatta yeteri kadar dile mağruz kalmaması
- ✓ Yabancı dil müfredatının öğrenci seviyelerine uygun olmaması
- ✓ Öğrencilerin anadile yeteri kadar hakim olmamaları
- ✓ Okuldaki fiziksel şartlar
- ✓ Öğrencilerin yeterli hazırbulunuşluk düzeyine sahip olmamaları
- ✓ Öğrencilerdeki özgüven eksikliği
- ✓ LGS sınav sisteminde İngilizce dersinin sınav puanına etkisinin diğer derslere oranla az olması
- ✓ Ebeveynlerin çocukların yabancı dil eğitimine gereken önemi göstermemesi

10.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Her sene sonunda düzenlenecek yabancı dil etkinlik günleri düzenlenmelidir (İngilizce tiyatrolar, Altyazılı film gösterileri, korolar, yarışmalar)
- ✓ Velilerin dile karşı tutumlarını değiştirmeye yönelik seminerlerin düzenlenmesi

İLÇE:

- ✓ Yabancı dil ve farklı kültürlerin tanıtılmasına yönelik gezi ve etkinliklerin düzenlenmesi Okullarda yabancı dil sınıflarının oluşturulmasına destek sağlanması

- ✓ Kaynak ve materyal desteği sağlanması

İL:

- ✓ Öğrencilerin anadili İngilizce olan katılımcılarla etkileşimlerinin sağlanacağı etkinliklerin düzenlenmesi.
- ✓ Yabancı dil kamplarının düzenlenmesi
- ✓ **BAKANLIK:**
- ✓ Yabancı dil eğitiminin bir genel müdürlüğünün olması Yabancı dil eğitim kamplarının düzenlenmesi
- ✓ LGS sistemin de yabancı dil dersinin etkisinin artırılması
- ✓ Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında yabancı dil eğitiminin kur sistemine göre yapılması Ders kitaplarının öğrenci seviyelerine uygun olarak düzenlenmesi
- ✓ Her yıl her ilde ders kitabı yazım komisyonu kurulması ve sahadaki öğretmenlerin kitap hazırlanmasına katkı sağlanması
- ✓ Pilot uygulamaların ülkenin tüm okullarını temsil eden okullarda uygulanması

10.1.3 DİĞER ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Üniversiteye girişte yapılan dil testinin (YDT) IELTS formatındaki gibi dört beceriyi ölçen writing, speaking, listening) bir sınav formatına dönüştürülmelidir
- ✓ Türkçe ve İngilizce derslerinin arasında bir paralellik oluşturulmalıdır. İngilizce ders saatlerinin kademeli olarak artırılması
- ✓ Yabancı dil eğitiminde gerekli materyallerin temin edilmesi
- ✓ Öğretmenler için mesleki gelişim programları geliştirilmesi
- ✓ Öğretmen yetiştirme sürecindeki okul deneyimlerinin 1 yıl süresince yurt dışında gerçekleştirilmesi

10.2 EĞİTİMDE DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİ/ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

10.2.1 SORUNLAR

- ✓ Öğrencinin yabancı dile ve öğretmenine karşı geliştirdiği olumsuz tutumlar.
- ✓ Sözlü sınav korkusu
- ✓ İngilizce öğrenme konusunda öğrencilerin çaresizlik yaşamaları ve bu durumun öğrenilmiş çaresizliğe dönüşmesi.
- ✓ Devamsızlık konusunda yaptırımların uygulanmaması

10.2.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Veli ziyaretleri ile öğrenci ve velilerin yabancı dile karşı tutumlarının olumlu hale getirilmesi Sosyal kulüp etkinliklerinin yabancı dil alanında zenginleştirilmesi gerekir.

İLÇE:

- ✓ Devamsızlık konusunda yönetmelikte belirtilen yaptırımların uygulanması İL:
- ✓ Devamsızlık nedenlerini araştıran bir komisyon kurulması
- ✓ Öğrencilerin devam durumunun denetiminin bakanlıkça görevlendirilen uzman kişilerce denetiminin sağlanması

BAKANLIK:

- ✓ Suriyeli öğrencilerin etkileşimlerini artırmak amacıyla sosyal uyum kulüplerinin açılması

10.3 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

10.3.1 SORUNLAR

- ✓ Eğitim-öğretim çağındaki bireylerin maddi kazanç için çalıştırılması
- ✓ Velilerin eğitime karşı göstermiş olduğu dini ahlaki ve kültürel olumsuz etkileri Erken yaşta evliliğin yaygın olması
- ✓ Çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmaması ve çocuğun okula devam edememesi

10.3.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

OKUL:

- ✓ Okullarda devamsızlık nedenlerini araştıran ve çözüm üreten komisyonun oluşturulması

İLÇE:

- ✓ Bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılamak için yardım yapılmalıdır.
- ✓ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünce belirlenen kişilerin velileri ziyaret etmesi

İL:

- ✓ Velilere yönelik aile planlaması eğitimi verilmelidir

BAKANLIK:

- ✓ Medya yoluyla çocuk yaşta evliliklerin yanlış yönlerini gösteren kamu spotları yayınlanmalıdır

11. KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI RAPORU

1	MAHMUT KESİKMİNARE	İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜR YARDIMCISI	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
2	NESRİN YANDAK	İKE ÜYESİ ÖĞRETMEN	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
3	NİHAL GENÇ	İKE ÜYESİ ÖĞRETMEN	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
4	MUSTAFA KANDEMİR	OKUL MÜDÜRÜ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
5	CUMALİ ÇELİK	OKUL MÜDÜRÜ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
6	MUSTAFA ŞEN	OKUL MÜDÜRÜ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
7	ABDULKADİR TANIK	KIZILAY EKİP BAŞI	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
8	YUSUF GÖKTEPE	PIKTES TÜRKÇE ÖĞRETMENİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
9	MUZAFFER URAL	PIKTES EDEBİYAT ÖĞRETMENİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
10	MİZGİN YILDIRIM	PIKTES SINIF ÖĞRETMENİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
11	SEVGİ UZUN	VELİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
12	ÖMER SEVVADİ	ÖĞRENCİ VELİSİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
13	MUHAMMED HACHASAN	ÖĞRENCİ VELİSİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
14	MURAT ALEMDAR	UNICEF EĞİTİM SORUMLUSU	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
15	ALEXANDRA ZEHRA AKSU	UNICEF EĞİTİM SAHA ASİSTANI	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
16	ESRA TOPÇU	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
17	ÖĞRETİM GÖREVLİSİ ZEYNEL AMAÇ	AKADEMİSYEN	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
18	ÖĞRETİM GÖREVLİSİ YILDIZ BURCU DOĞAN	AKADEMİSYEN	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
19	KEVSER SAĞLAM	STK TEMSİLCİSİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
20	SEVDA KOÇAK	STK TEMSİLCİSİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
21	RENAS URUÇ	UNICEF	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
22	MURAT ALEMDAR	UNHCR	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI
23	ESRA CENTO	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ	KAPSAYICI EĞİTİM/PIKTES MASASI

11.1 EĞİTİM DIŞINDA KALAN BİREYLER İÇİN DEVAM-DEVAMSIZLIK SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

11.1.1 SORUNLAR

- ✓ Kilis'e atılan füzeler sonucu güvenli ortamın oluşturulamaması nedeniyle deneyimli öğretmenlerin başka şehirlere göç etmesi Kilis'in eğitim kalitesini düşürmüştür.
- ✓ Kilis'in önceki yıllarda merkezi sınavlardaki başarılarının son yıllarda düşmesi sonucu Türk velilerin

çocuklarının akademik başarıları konusunda kaygıları vardır.

- ✓ Kilis'teki kira ve ev fiyatlarındaki enflasyon üzerindeki anormal artış memurların özellikle öğretmenlerin Kilis'e gelmesinin önündeki engellerdendir.
- ✓ Geçici koruma altındaki öğrencilerin Türkçe dil yeterlilikleri bakımından sorunları var.
- ✓ Geçici koruma altındaki öğrencilerle ilgili eğitimin amacı net olarak belirlenmelidir.
- ✓ Öğrenci ve velilerinin Türkçeyi öğrenme konusunda motivasyon eksiklikleri ve eğitimi "ihtiyaç" olarak görmemeleri.
- ✓ İlimizdeki geçici koruma altındaki Suriyeli sayısının yerli nüfusa oranla fazla olması, eğitimde kaynaştırmayı gerektirecek oranların dışına taşılması.
- ✓ Özellikle belli mahallelerdeki geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğunlaşmaları nedeniyle bazı okullarda Türk öğrencilerden sayı olarak daha fazla olmaları, dil öğrenmelerini ve sosyal uyumu zorlaştırıyor. Yerli ve Suriyeli oranı %15 olması gerekirken oran %60 ve üzerine çıkmıştır.
- ✓ Okulların derslik ve diğer fiziki alanlarla donatım yetersizlikleri var. Bu nedenle sınıf mevcutları 40'ın üzerinde ve ikili öğretim yapılmak zorunda kalıyor. Öğrenciler için ayrılmış olan oyun alanlarına dahi konteyner derslikler konularak eğitim öğretim yapılmaya çalışılmaktadır. Eğitimci ve öğrencilerin kullanabileceği materyal konusunda eksiklikler var.
- ✓ Öğrenci sayısının artmasıyla birlikte okul öğretmen normları artmasına rağmen öğretmen ihtiyacı aynı oranda karşılanmamıştır.
- ✓ Öğretmenlerin geçici koruma altındaki öğrencilere eğitim verme ve kapsayıcı eğitim konusunda pedagojik eksiklikleri var. Bu nedenle örneğin sınıf yönetiminde yetersiz kalıyorlar ve hem geçici koruma altındaki öğrencilerin hem de Türk öğrencilerin eğitim ihtiyaçları tam anlamıyla karşılanamıyor.
- ✓ Geçici eğitim merkezlerinden mezun olan geçici koruma altındaki öğrencilerin diplomalarında Uluslararası denklik sorunu vardır.
- ✓ Kendi ana dilini ve kültürünü kaybetme kaygısıyla bazı geçici koruma altındaki öğrenci ve veliler Türkçe öğrenmeye karşı direnç gösteriyorlar. Bu da iletişimi olumsuz etkiliyor.
- ✓ Geçici koruma altındaki öğrencilerin ebeveynleri öğretmenlere gereken destekleri verememektedir.
- ✓ Geçici koruma altındaki Suriyelilerin hukuki statüsü konusunda belirsizlikler var.
- ✓ Suriyeli gönüllü eğitimcilerin yeterlilikleri ve rollerinin ne olacağına belirsiz olması sorunlara yol açıyor.
- ✓ Türk kimliği alan geçici koruma altındaki öğrencilerin uyum sınıflarına alınamaması Türkçe dil yeterliliklerinin geliştirilmesini engelliyor.
- ✓ Geçici koruma altındaki Suriyeliler hakkındaki doğru bilinen yanlışlar eğitim paydaşlarını olumsuz etkiliyor.
- ✓ Geçici koruma altındaki Suriyeliler hakkındaki bazı olumsuz tutum ve düşünceler (Öğretmen, eğitim çalışanları, veliler, halk vb.) büyük bir sorundur.
- ✓ Okullara verilen merkezi ödenekler yetersizdir.
- ✓ Ulusal ve uluslararası Sivil Toplum Kuruluşlarının, Avrupa Birliği ,Birleşmiş Milletlerin ve Suriyeli STK'lerin destekleri yetersizdir. (UNICEF'in daha önceden donatım ile ilgili desteği ve okulaşan her Suriyeli öğrenci için 10 dolarlık bir desteği vardı. Bu desteğin devam ettirilmesini istiyoruz.)
- ✓ Sorunların sadece "öğretmenler" veya "Milli Eğitim" camiası tarafından çözülebileceği düşüncesinden kaynaklanan koordinasyon eksikliği bulunmaktadır.
- ✓ Okullardaki derslik yetersizliğinden dolayı Suriyeli öğrencilerin uzak okullara taşınması öğrenci ve velileri için sorunlar oluşturmaktadır.
- ✓ Türk veliler, çocuklarının hijyen sorunları yaşadığından şikayet etmekte ve bunun geçici koruma altındaki öğrencilerin sayısının fazla olmasından kaynaklandığını belirtmektedirler.
- ✓ 2016-2017 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanan kapsayıcı eğitim anlayışında okul yönetimi-öğretmen-veli ekseninde başarıları takdir etme, olumsuzlukları giderme konusunda yetersizlikler vardır.
- ✓ Çocuklara okul öncesi dönemden itibaren dil eğitimini vermek amacıyla yaz aylarında yaz okulları açıldı

fakat istenilen katılım sağlanamadı.

- ✓ İlkokul düzeyinde eğitime katılımında başarı sağlanırken, ortaokul, lise ve üniversite düzeyinde katılım oranı düşmekte ve bu da çeşitli riskler barındırmaktadır.
- ✓ Okula devam etmeme, çocuk ve erken yaşta evlilikleri ve çocuk işçiliği riskini artırmaktadır.
- ✓ Sosyal uyum konusundaki etkinlikler "yüzeysel" kalmakta, uzun süreli ve sürdürülebilir bir formatta değildir.
- ✓ Kilis şehri 120 bin Türk için dizayn edilmiş ve bu nüfusa göre gönderilen merkezi bütçeyle yönetilmekte iken nüfus iki katına çıkmış ama gelen para aynı kaldığı için sağlık, ulaşım, eğitim, su vb. gibi alt yapılarla ilgili sorunlar yaşanmaktadır.
- ✓ Kız ve erkek öğrencilerin birlikte eğitim alması nedeniyle ortaokul ve liselerde hatta bazı ilkokullarda geçici koruma kapsamındaki veliler tarafından çocuklarını okula gönderme konusunda direnç söz konusudur.
- ✓ Meslek liselerine (Ticaret, Endüstri Meslek ve Kız Meslek gibi) geçici koruma kapsamındaki öğrencilerin kaydı ve devamı yetersizdir. İmam Hatip Liselerinde yoğunlaşma vardır.
- ✓ Geçici koruma kapsamındaki öğrencilerin ve velilerinin savaş psikolojisinden kaynaklı travmatik davranışları var. Bu da travma sonrası stres bozukluğunu tetiklemektedir. Akran zorbalığı da yoğun bir şekilde sorun olarak görülmektedir.
- ✓ Özel eğitime muhtaç bireylerin tespiti ve eğitim almaları konusunda yetersizlikler var.

11.1.2 ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- ✓ Çocuklar yaşanan kaosu sorumlusu değildir. Eğitim her çocuğun hakkıdır ve ertelenemez.
- ✓ Geçici koruma kapsamındakilere yönelik olumsuz algılara yönelik ulusal ve yerel seviyede çalışmalar yapıp "ötekileştiren" söylemlerden vazgeçilmelidir. Bu, hem Türk hem de Suriyeliler için geçerlidir.

OKUL:

- ✓ Sosyal uyumu desteklemek için Türk öğrenciler ve Suriyeli öğrenciler bir arada eğitim almalıdırlar ya da Kilis özelinde için farklı bir model geliştirilmelidir.
- ✓ Sınıf öğretmenleri önce okulu sevdirmeli daha sonra oyun hikâye ve dramalarla dersler sevdirebilir ve uyum daha kolay hale gelebilir.
- ✓ Kulüp çalışmalarını Suriyeli ve Türk öğrenciler birlikte yapmalıdırlar. Çocukların kaynaşacakları ve birlikte zaman geçirecekleri kulüpler oluşturulursa sosyal uyum sağlanacaktır. Bu konuda başarılı okulların (idareci, öğretmen, veli, öğrenci vb.) deneyimlerinden faydalanılmalıdır.
- ✓ Sınıf rehber öğretmenlerinin okul rehber öğretmenleri ile birlikte iş birliği esasına dayalı rehberlik çalışmaları yapılabilir. Oyunlarla etkinliklerle beden dili kullanılarak öğrencilerle iletişim kurmanın yolları bulunabilir.
- ✓ Okulunda GKAS öğrencisi bulunan idareci ve öğretmenlere motivasyon artırıcı maddi ve sembolik teşvikler verilmelidir.

KURUM:

- ✓ Sağlık, eğitim, belediye hizmetleri gibi altyapı hizmetlerindeki eksiklikler giderilmeli ve Kilis'in artık "250 bin" nüfuslu bir şehir olduğu kabul edilmelidir.
- ✓ Okulunda GKAS öğrencisi bulunan idareci ve öğretmenlere motivasyon artırıcı maddi ve sembolik teşvikler verilmelidir.

İLÇE:

- ✓ Okulunda GKAS öğrencisi bulunan idareci ve öğretmenlere motivasyon artırıcı maddi ve sembolik teşvikler verilmelidir.

İL:

- ✓ Suriyeli öğrencilerin dil öğrenmeye karşı direnç göstermeleri ile ilgili araştırmalar yapılmalıdır.
- ✓ Kapsayıcı eğitim ile ilgili PİKTES dışındaki öğretmen, öğrenci ve veliler ve süreçle ilgili çalıştaylar yapılmalıdır.

- ✓ Okulunda GKAS öğrencisi bulunan idareci ve öğretmenlere motivasyon artırıcı maddi ve sembolik teşvikler verilmelidir.

ÜNİVERSİTE:

- ✓ Suriyeli öğrencilerin dil öğrenmeye karşı direnç göstermeleri ile ilgili araştırmalar yapılmalıdır.
- ✓ Yükseköğretimdeki geçici koruma kapsamındaki öğrencilerle ilgili bir çalıştay yapılmalıdır.
- ✓ Her kademedeki öğretmenlere yönelik kapsayıcı eğitim konusunda seminerler verilerek pedagojik becerileri arttırılabilir.

STK:

- ✓ Derslik ihtiyacı için ulusal ve uluslararası STK'ler üzerine düşüni yapmalı ve derslik ihtiyacı "ivedilikle" karşılanmalıdır.(30'ar kişilik sınıflarda tüm alanlarda normal eğitime geçebilmemiz için 1200 derslik ihtiyacı vardır.)
- ✓ Kızılay kart verilirken Türkçeyi kullanma becerileri dikkate alınarak verilirse motivasyon aracı olarak kullanılabilir.
- ✓ Her kademedeki öğretmenlere yönelik kapsayıcı eğitim konusunda seminerler verilerek pedagojik becerileri arttırılabilir.
- ✓ Okulunda GKAS öğrencisi bulunan idareci ve öğretmenlere motivasyon artırıcı maddi ve sembolik teşvikler verilmelidir.
- ✓ Okullara etkili rehberlik ile ilgili profesyonel destek sağlanmalıdır.
- ✓ Travma sonrası stres ile ilgili bilgilendirme çalışmaları ve etkinlikler (psikososyal eğitim programları) düzenlenmelidir.

BAKANLIK:

- ✓ Uyum sınıflarının açılmasının Kilis ilindeki öğrencilere faydalı olmuştur.
- ✓ Erken çocukluk eğitimine ağırlık verilmeli Suriyeliler için zorunlu ve 2 yıl olmalıdır.
- ✓ Derslik ihtiyacı için ulusal ve uluslararası STK'ler üzerine düşüni yapmalı ve derslik ihtiyacı "ivedilikle" karşılanmalıdır.(30'ar kişilik sınıflarda tüm alanlarda normal eğitime geçebilmemiz için 1200 derslik ihtiyacı vardır.)
- ✓ Okulların fiziki ihtiyaçları (Temizlik malzemesinden, eğitim materyallerine kadar),personel ihtiyaçları(temizlik ve güvenlik personeli)karşılanmalıdır.
- ✓ Dil öğretimi ailelere (ebeveynlere) yönelik bir sistem Türkçe öğretimi için devlet tarafından hayata geçirilebilir.
- ✓ Uzaktan eğitim, eğitime devam konusunda gittikçe artan bir ihtiyaçtır. Okul devam edemeyen geçici koruma kapsamındakilere uzaktan eğitim yolu eğitime devam imkanı verilmelidir. (Çalışan ve okula gelmesi mümkün olmayanlar.) Bu konudaki dijital alt yapı eksiklikleri ve bilgiye erişim konusundaki eksiklikler giderilmelidir.
- ✓ Uzaktan eğitim kapsamında vatandaşlık, trafik eğitimi, temel yaşam becerileri ve sosyal beceriler konularında videolar, slaytlar hazırlanmalıdır.
- ✓ Meslek liseleri cazip hale getirilmelidir.
- ✓ Okulunda GKAS öğrencisi bulunan idareci ve öğretmenlere motivasyon artırıcı maddi ve sembolik teşvikler verilmelidir.
- ✓ Travma sonrası stres ile ilgili bilgilendirme çalışmaları ve etkinlikler (psikososyal eğitim programları) düzenlenmelidir.
- ✓ Okullara etkili rehberlik ile ilgili profesyonel destek sağlanmalıdır.

NOT: GKAS(Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler)

3. TEŞEKKÜR

'Herkes için Eğitim' Sloganıyla başlattığımız, Kilis'te yaşanan eğitim sorunlarını, yaşanan sosyal uyum sorunlarının tartışıldığı ve çözüm önerilerinin üretildiği Kilis Eğitim Çalıştayı'na, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR) ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi'ne işbirliği ve desteklerinden dolayı teşekkür ederiz.

4. KAPANIŞTAN KARELER

